

VASARIO 16-OJI – LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

MES MOKĖSIM NUMIRT

*O juk bus dar diena, kai pro vėlių plazdantį mišką
Baltas Vytis pakils ir padangėj aukštoj suspindės!
Mūsų kraujas giedos pro giminės velėną ištryškęs,
Ir ant kapo nykaus šviesios taurės lėlių žydės.*

*Mes mokėsim numirt, jei Tėvynė aukos reikalauja,
nesuriš mūs gretų nieks vergovės pikta grandine.
Mes mokėsim numirt ne už svetimą mintį ar žodį,
ne už tuos, kurie skriaus, dengdami viską melo tamsa.
Tik už rytą, kuris laisvės saulę didingą parodys,
mes mokėsim numirt giedriu veidu ir tvirta dvasia.*

Diana Glemžaitė, studentė partizanė
(Rašyta 1949 m. rugpjūtį, keletą mėnesių prieš žūtį)

VASARIO 16-AJĄ
PREZIDENTŪROJE TEIKIAMOS
LIETUVOS NACIONALINĖS
KULTŪROS IR MENO PREMIJOS

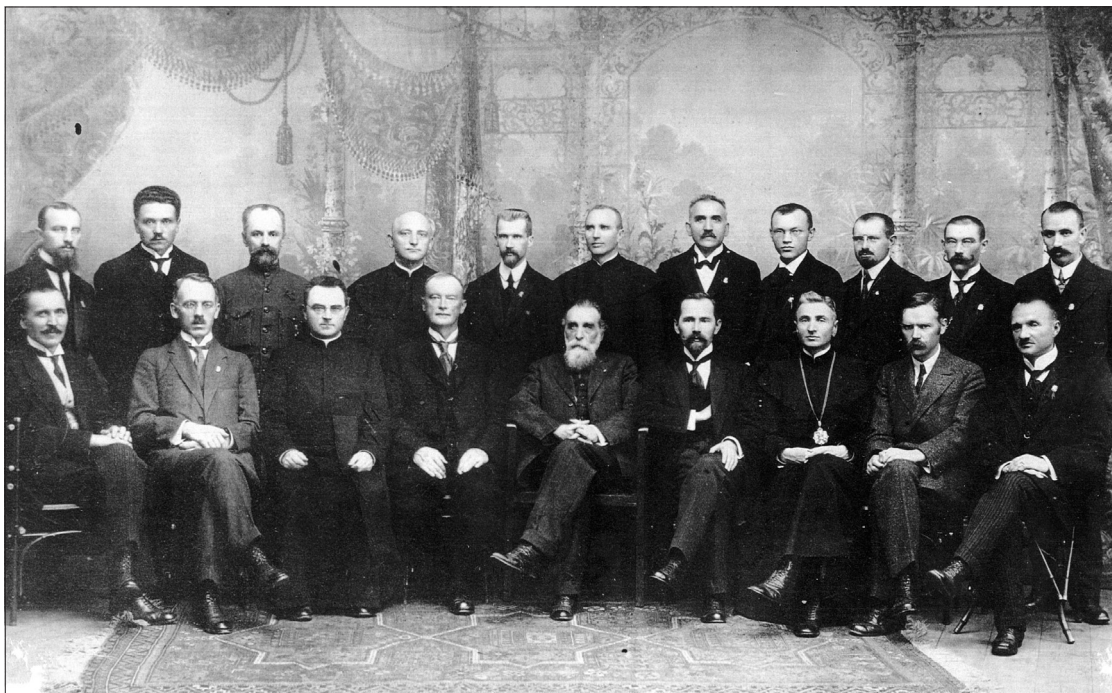
Lietuvos Kultūros ministerijoje 2014 m. gruodžio 10 d. paskelbti šeši Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatai.

Aktoriui Regimantui Adomaičiui, sukūrusiam legendinius vaidmenis teatre ir kine, Nacionalinė premija paskirta už viso gyvenimo nuopelnus. **Rašytojas Jakovas Grigorijus Kanovičius**, šiuo

metu gyvenantis Izraelyje, Nacionaline premija apdovanotas už humanistinių vertybių sklaidą literatūroje, už istorinės atminties jautrumą.

Architektas Rolandas Palekas Nacionalinę premiją pelnė už miesto ir gamtos darną architektūroje.

Fotomenininkas Algirdas Šeškus apdovanotas už originalią šiuolaikinės fotografijos

Lietuvos Valstybės Tarybos nariai, Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarai, 1918 m. Sėdi (iš kairės): Jonas Vileišis, Jurgis Šaulys, Justinas Staugaitis, Stanislovas Narutavičius, Jonas Basanavičius, Antanas Smetona, Kazimieras Steponas Šaulys, Steponas Kairys, Jonas Smilgevičius; stovi: Kazimieras Bizauskas, Jonas Vailokaitis, Donatas Malinauskas, Vladas Mironas, Mykolas Biržiška, Alfonsas Petrulis, Saliamonas Banaitis, Petras Klimas, Aleksandras Stulginskis, Jokūbas Šernas, Pranas Dovydaitis.

Vytauto Didžiojo karo muziejaus nuotr.

socialumo ir estetikos jungtį.

Rašytojas ir literatūros kritikas Eimutis Valentinas Sventickas Nacionaline premija įvertintas už aktyvų šiuolaikinio literatūros proceso formavimą ir kritinį vertinimą.

Aktorė Nelė Savičenko Nacionaline premija apdova-

nota už iškilus moterų vaidmenis, už ištikimybę teatro menui.

Pasak kultūros ministro Šarūno Biručio, tris kadencijas dirbsiančios naujosios komisijos užduotis buvo labai atsakinga, – ji turėjo nuspręsti ir įvardyti asmenis, kuriems

tenka ne tik garbė, bet ir pareiga motyvuoti visuomenę gyventi aukščiausių vertybių pagrindu.

„Visų kandidatų nuopelnai kultūrai yra didžiuliai ir visi verti nacionalinės premijos“, – prieš paskelbiant laureatus sakė kultūros ministras. **LRKM**

RUSIJOS PREZIDENTAS KELIA
SĄLYGAS VAKARAMS

Rusijos, Ukrainos, Vokietijos ir Prancūzijos vadovai ketina susitikti Minske ir toliau siekti išspręsti Rytų Ukrainą krečiantį konfliktą – po to, kai vasario 8 d. surengė konferencinį pokalbį, sakoma Vokietijos vyriausybės atstovo pranešime.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin paskelbė planuojantis susitikti Minske su Vokietijos, Prancūzijos ir Ukrainos vadovais tik vienu atveju – jeigu šalys labiau priartės prie susitarimo, kaip turėtų būti įgyvendinamas praeitais metais priimtas konflikto Ukrainos rytuose užbaigimo planas pagal Rusiją.

Lietuvos užsienio reikalų

ministras Linas Linkevičius, vykstant Vakarų ir Rusijos vadovų deryboms dėl Ukrainos, viešai priminė Vakarų nuolaidžiavimą naciams Antrojo pasaulinio karo išvakarėse. Apie „antrąjį Miuncheną“ perspėjo ir pirmasis Lietuvos vadovas po nepriklausomybės atkūrimo Vytautas Landsbergis.

ES išorės politikos vadovė Federica Mogherini pareiškė nesitikinti jokių nesutarimų su JAV, jeigu jos nuspręstų patenkinti Ukrainos prašymą aprūpinti Ukrainos armiją letaliniais ginklais. Vašingtone vyksta diskusijos, ar JAV turėtų pasiųsti ginklų Ukrainos pajėgoms. **LRT**

UKRAINAI REIKALINGA VISOKERIOPA PAGALBA

Miunchenas, Vokietija, vasario 7 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, dalyvaudama tarptautinėje Miuncheno saugumo konferencijoje, susitiko su Ukrainos Prezidentu Petro Porošenka. Dvišaliame susitikime Prezidentai aptarė situaciją Ukrainoje ir kalbėjo apie ES paramos priemones šiai šaliai.

Lietuvos vadovė pabrėžė, kad aštrėjanti padėtis Ukrainoje, kuri reikalauja vis daugiau civilių žmonių aukų, kelia grėsmę viso regiono taikai ir saugumui. Rusijos agresija prieš Ukrainą turi būti nedelsiant sustabdyta. Europa Ukrainai turi suteikti visokeriopą pagalbą.

Prezidentė kartu su Ukrainos vadovu, Bulgarijos bei Suomijos Prezidentais Rosenu Plevnelievu ir Sauli Niinisto, JAV viceprezidentu Joe Biden taip pat dalyvavo diskusijoje apie dabartinę Ukrainos ir Europos saugumo padėtį.

Šalies vadovė pabrėžė, jog Lietuva turi tą pačią kaimynę kaip ir Ukraina – Rusiją, kuri vykdo atvirą karinę agresiją, siunčia karius ir karinę techniką

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su Ukrainos Prezidentu Petro Porošenka tarptautinėje Miuncheno saugumo konferencijoje.

kovoti į Ukrainos teritoriją.

Lietuvos vadovės teigimu, Rusija, siekdama išlaikyti savo įtaką regione, naudoja politinio spaudimo priemones – ekonomines blokadą, naftos tiekimo sustabdymą, diskriminacines muitų procedūras, nesąžiningas dujų kainas, nuolatos demonstruoja savo karinę galią NATO pasienyje.

Pasak Prezidentės, Ukrainai reikalinga visokeriopa Europos parama. Negalima išduoti Ukrainos dėl ekonominės naudos. Nes jei ją išduosime, mes išduosime patys save. Valstybės

vadovės teigimu, Lietuva teikia visokeriopą paramą Ukrainai, nes supranta, jei šiuo metu nepadėsime šiai valstybei, agresija gali būti nukreipta ir prieš Baltijos valstybes.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė teigia pasitikinti Vokietijos kanclere Angela Merkel, kad ji neišduos Ukrainos ar Lietuvos, kai kuriems kitiems politikams baiminantis naujo „Miuncheno suokalbčio“ derybose dėl situacijos Rytų Ukrainoje.

Prezidentės spaudos tarnyba

A. Merkel, F. Hollande ir V. Putin susitikimas Maskvoje.

AP

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prie JAV ambasados Vilniuje vasario 4 d. buvo susirinkę kelios dešimtys radikalų, reikalaujančių „išvesti JAV okupacinę kariuomenę iš Lietuvos” bei „sustabdyti Amerikos karą Ukrainoje”. Tarp radikalų matėsi ir buvęs „Jedinstvo” vadas Valerijus Ivanovas, teistas už Sausio 13-osios įvykių neigimą. Šūkius rusų kalba pasiruošę nacionalistai turbūt nesitikėjo, kad prie ambasados jų lauks didesnis būrys kontrprotestuotojų. Šie atėjo su Amerikos, Ukrainos ir NATO bloko vėliavomis, „Coca-cola” skardinėmis ir pašaipomis.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Arvydas Anušauskas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, prašydamas ištirti, kas socialiniame tinkle „Facebook” sukūrė puslapį „Wileńska Republika Ludowa – Виленская Народная Республика” ir jau turi daugiau nei 200 šalininkų. „Nors tai buvo įvardyta kaip provokacija, tačiau iki šiol nebuvo pradėtas joks teisėsaugos tyrimas. Kadangi konstitucinės vertybės – Respublikos suverenumas ir teritorinis integralumas – turi būti ginamos nuo bet kokių išpuolių, kreipiuosi į Generalinę prokuratūrą su prašymu ištirti, nustatyti iniciatorius”, – teigia A. Anušauskas. Seimo nario nuomone, „Generalinė prokuratūra gindama konstitucines vertybes turi reaguoti nedelsiant, nesukurdama nebaudžiamumo iliuzijos”. Pasak jo, nors akivaizdus Rusijos specialiųjų tarnybų braižas (lygiai tokios pat idėjos buvo transliuojamos ir prieš 25 metus), tačiau tai nereiškia, kad nereikia tirti tokių atvejų.

Lietuvos apeliacinis teismas atmetė advokatės skundą dėl šnipinėjimu kaltinamo buvusio valstybinės įmonės „Oro navigacija” darbuotojo Romualdo Lipskio suėmimo pratęsimo. Sausio 21 dieną bylą dėl šnipinėjimo Baltarusijai nagrinėjantis Vilniaus apygardos teismas mėnesiui pratęsė kardomąjį suėmimą, skaičiuojant terminą nuo sausio 23 dienos. R. Lipskis kaltinamas dėl šnipinėjimo Baltarusijos naudai. Nagrinėti teismui perduoti septyni bylos tomai, juose yra 1,3 tūkst. dokumentų ir 26 laikmenos su įvairiais vaizdo bei garso įrašais. Bylos duomenimis, įtariamasis savo kabinete esą slapta fotografavo ten buvusius dokumentus bei kitus objektus ir juos perdavė Baltarusijos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo Vyriausiosios žvalgybos valdybai. R. Lipskis laikomas įkalintas jau daugiau nei metai, jam gresia laisvės atėmimas iki 15 metų. Dėl šnipinėjimo Baltarusijai dar bus teisiamas buvęs kariuomenės paramedikas Andrejus Ošurkovas. Jo ir R. Lipskio atvejai nesusiję. Prokurorai atlieka dar vieną ikiteisminį tyrimą dėl šnipinėjimo, kai gruodžio pabaigoje dėl įtarimų šnipinėjimu buvo sulaikytas Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose karys ir dar vienas asmuo.

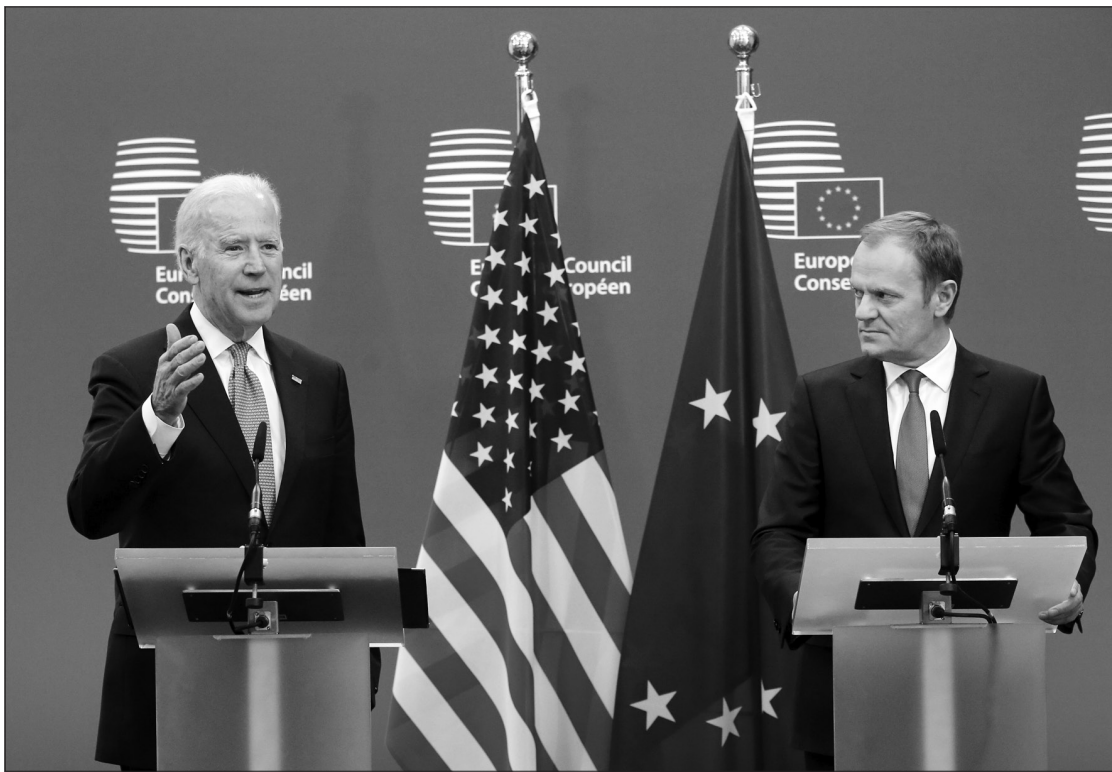
Netekusi Seimo narės mandato Neringa Venckienė siekia atgauti atlyginimą, kurio mokėjimas jai išvykus iš Lietuvos Seimo valdybos sprendimu buvo sustabdytas. Pernai birželio 19 d. Seime daugiau nei metus nesirodžiusi „Drąsos kelio” frakcijos seniūnė N. Venckienė neteko Seimo narės mandato. Nutarimą „Dėl Neringos Venckienės Seimo nario mandato panaikinimo” Seimas priėmė, vadovaudamasis Seimo statutu, atsižvelgdamas į Konstitucinio Teismo 2014 m. birželio 3 d. išvadą. Joje nurodyta, kad Seimo narės N. Venckienės veiksmai – nedalyvavimas be pateisinamos priežasties Seimo plenariniuose ir komiteto posėdžiuose – prieštarauja Konstitucijai. Manoma, kad N. Venckienė slapstosi JAV.

Lietuva neturi ne tik taikos sąlygomis būtinos reguliariosios kariuomenės, bet ir neparengia reikiamo rezervo - tėvynę ginti apmokytų neprofesionalų. Vertinant padidėjusias grėsmes saugumui, netrukus žadama inicijuoti diskusijas dėl galimybės atkurti privalomąją karo tarnybą. Šiuo metu Lietuvos kariuomenėje tarnauja apie 8 tūkst. profesinės karo tarnybos karių, apie 4,5 tūkst. karių savanorių, dirba apie 2,3 tūkst. civilių. Manoma, kad taikos sąlygomis Lietuvai būtų optimalu turėti 15-20 tūkst. karių. Greitu laiku gali susidaryti tinkamai šalį galinčių ginti jaunų žmonių vakuumas, nes parengiama per mažai rezervo karių. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narė Rasa Juknevičienė pažymi, kad privalu grįžti prie šauktinių kariuomenės, ji žada netrukus aktyvinti diskusijas dėl privalomosios karo tarnybos atgaivinimo.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė visą valandą klausėsi į Prezidentūrą atvykusių užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus, vaiko teisių apsaugos kontrolierės Editos Žiobienės ir Valstybinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos vadovės Odetos Tarvydienės ataskaitų. Atvykusieji turėjo informuoti, kaip ginami užsienyje gyvenančių Lietuvos vaikų interesai. Susitikimą Prezidentūroje paakino Norvegijoje artimųjų „pagrobto”, Švedijoje rasto ir Norvegijai atgal atiduoto lietuvių berniuko istorija. Sprendžiant, kaip po susitikimo Prezidentūroje kalbėjo L. Linkevičius, Lietuva šiuo atveju visiškai priklausoma nuo Norvegijos teisininkų malonės.

ELTA, LRT, LRV

JAV IR EUROPA TURI PALAIKYTI UKRAINĄ

JAV viceprezidentas Joe Biden susitikęs su Europos Vadovų Tarybos pirmininku Donald Tusk sakė, kad JAV ir Europa privalo palaikyti Ukrainą. Jis taip pat apkaltino Rusijos prezidentą separatistų rėmimu. **AFP**

Briuselis, vasario 6 d. (ELTA). JAV viceprezidentas Joe Biden susitikęs su Europos Vadovų Tarybos pirmininku Donald Tusk sakė, kad JAV ir Europa privalo palaikyti Ukrainą. Jis taip pat apkaltino Rusijos prezidentą rėmus separatistus, skelbia „Reuters”. „Dabar JAV ir Europa turi

būti solidarios. Negalima leisti Rusijai perbraižyti Europos žemėlapiu, nes būtent tai ji ir bando padaryti. Todėl mes kartu turime palaikyti Ukrainą. Ukrainai reikia mūsų finansinės paramos ir pagalbos, vykdam reformas. Net ir vykstant kariniams veiksams, ši šalis vis dar

bando įgyvendinti reformas”, – kalbėjo Joe Biden.

Vis dėlto savo kalboje viceprezidentas neminėjo, ar JAV padės Ukrainai siųsdama ginklus. Anksčiau pasigirdus kalboms apie tokį JAV sprendimą, Europos vadovai išreiškė nerimą, kad tai tiks padidins įtampą Rytų Ukrainoje.

VAKARAI NETURĖTŲ ATMESTI KARINIO PASIRINKIMO GALIMYBĖS UKRAINOJE

Miunchenas, vasario 7 d. (ELTA). Vakarai neturėtų atmesti karinio pasirinkimo galimybės Ukrainoje, įsitikinęs NATO kariuomenės vadas generolas Philip Breedlove, turėjęs omenyje galimybę padėti Kijevui ginklais ir įranga, o ne kariais, praneša AP.

„Nemanau, kad turėtume atmesti karinio pasirinkimo galimybę”, – Miuncheno saugumo konferencijoje grupei reporterių sakė P. Breedlove, paklaustas, ar palaiko galimybę tiekti ginamųjų ginklų Ukrainos kariuomenei, kariaujančiai su Rusijos remiamais separatistais.

NATO karinių pajėgų vadas taip pat patikslino, kad turi omenyje ginklus, o ne karius.

Tuo tarpu Rusijos presi-

dentas Petro Porošenka optimistiškai vertino Prancūzijos ir Vokietijos lyderių pasiūlytą taikos planą užbaigti konfliktą Rytų Ukrainoje.

Per Miuncheno saugumo konferenciją naujienų agen-

tūros „Reuters” korespondentų paklaustas, ar kanclerės Angela Merkel ir prezidento Francois Hollande pristatyta taikos plano iniciatyva galėtų suveikti, Ukrainos vadovas atsakė teigiamai ir pridūrė tikintis, kad ji galėtų užtikrinti didesnę saugumą Europoje.

Vakarams nereikėtų atsisakyti karinio varianto Ukrainoje, pareiškė NATO vyriausiasis karo vadas, pridūręs, kad jis turi omenyje galimybę paremti Ukrainą ginklais ir įranga, užuot siuntus karius. **AFP**

MASKVA KARIAUJA UKRAINOJE

Ukrainos prezidentas Petro Porošenka saugumo konferencijos Miunchene metu visiems susirinkusiems pasaulio vadovams parodė iš rusų karių, kovojusių Ukrainos Rytuose, atimtus pasus.

Anot prezidento, tai yra įrodymas, kad Maskva yra įsitraukusi į konfliktą. „Aš pasiėmiau su savimi rusų karių, kurie buvo sulaikyti mūsų teritorijoje, pasus ir kario identifikacijos dokumentus”, – pasakė Ukrainos prezidentas ir dramatiškai visiems pamojavo mažiausiai 7 rusų pasais.

„Tai agresijos ir rusų karių Ukrainos teritorijoje egzistavimo įrodymas”, – visiems susirinkusiems sakė Ukrainos

prezidentas, praneša „AFP”.

Rusija atsidūrė tarptautinėje izoliacijoje Miuncheno saugumo konferencijoje, pareiškė Ukrainos prezidentas P. Porošenka Europoje gyvenančių ukrainiečių mitinge.

Kaip informuoja unian.net, Ukrainos prezidentas teigė: „Šiandien visas pasaulis su Ukraina, Rusija – izoliacijoje.”

Anot P. Porošenos: „Visas pasaulis palaiko Ukrainą jos kovoje už suverenitetą, nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą”.

„Norime tik vieno – kad užsienio kariuomenė paliktų mūsų valstybės ribas”, – pabrėžė jis.

Kaip pranešė Ukrainos pre-

zidento tarnyba, P. Porošenka pabrėžė, kad ukrainiečiai – taiki tauta.

„Mes nenorime karo. Mes tiesiog norime, kad užsienio kariai paliktų mūsų teritoriją, kad Ukrainos sienos būtų uždarytos grobikams ir samdiniais. Mes norime, kad būtų išlaisvinti visi įkaitai, įskaitant Nadeždą Savčenko, kuri šiandien 57-ą dieną badauja, reikalaudama laisvės sau ir Ukrainai”, – sakė P. Porošenka. Po šių žodžių visi, buvę aikštėje skandavo: „Laisvę Savčenko!”

Primindamas Maidano įvykių metines, valstybės vadovas pareiškė: „Mes viską padarysime, kad neišduotume Dangaus šimtinės didvyrių atminimo”.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

GRAIKIJOJE Į VALDŽIĄ PRASIBROVĖ PROKOMUNISTINĖS JĖGOS

Apie Graikijos situaciją žinojome tik tiek, kad tai prasiskolinusi, lengvo gyvenimo apžavėta valstybė, kuri pravalgė daugiau nei uždirbo. Be abejo, Krylovo pasakėčios apie skruzdę ir žiogą finalą žinome – panašiai nutiko ir graikams. Europos Sąjungai teko imtis piniginės pagalbos Graikijai priemonių, o pati šalis įpareigota pradėti griežtą taupumo politiką. Savaime suprantama, krizė labiausiai palietė žemesnius socialinius visuomenės sluoksnius. Na, o nepatenkintas proletariatas – vešli dirva populistinėms kairiosioms, neretai prokomunistinėms, partijoms. Sekmadienį įvykę rinkimai į Graikijos valdžios olimpą iškėlė radikalių kairiųjų partiją „Syriza“. Populistinę jos vadovo, paskirto ministru pirmininku, kalbą transliavo ir mūsų televizijos žinių laidos – „baigta su diržų veržimosi politika, užteks taupyti“ ir t. t. Suprask, - vėl gyvensim plačiai ir nerūpestingai. O kas skolas grąžins?- paklausė ES. Visa tai puikiai supranta ir naujasis Graikijos premjeras, tad netrukus pamatysime, kaip kalbos ir veiksmai įgaus skirtingus pavidalus. Tiesa, politikos ir ekonomikos apžvalgininkai pastebi, jog treji taupymo politikos metai jau leido Graikijos ekonomikai šiek tiek sustiprėti, tad sudaryti „diržų atleidimo“ vaizdą valdžioje atsidūrusiems populistams nebus sunku (kaip visa tai panašu į mūsų šalies situaciją – po rinkimų gavę valdžią socialdemokratai galėjo naudotis A. Kubiliaus vyriausybės sukauptais rezervais, kuriuos pastarasis turėjo sukaupti „iš nieko“, nes iš tų pačių socialdemokratų buvo paveldėjęs tik pražūtingą biudžeto deficitą).

Nenuostabu, kad pas mus šie Graikijos rinkimų rezultatai sukėlė nemažai diskusijų, ypač pasirodžius sąmyšį keliančioms kalboms apie neva nuvertėjusį eurą, apie pragaistingas pasėkmes, jei graikai pasitrauks iš euro zonos ir t. t. Kaip visuomet, kilus sąmyšiui, niekas nenori girdėti blaivaus proto – visų pirma euras nuvertėjo, tačiau jo vertė sumenko stiprėjančio dolerio atžvilgiu (palyginkime su rubliu – oho, kaip išaugo euro vertė!). Na, o apie Graikijos norą išeiti iš euro zonos niekas rimtai nekalba, ypač patys graikai, suprantantys, kad toks scenarijus prilygtų likti nuogam ant ledo. Ir vargu, ar išeitis būtų Rusijos jiems pasiūlyta „eurazijos sąjunga“ - Rusija pati skęsta, krintant naftos kainoms ir rublio vertei.

Štai ką rašo komentaruose interneto portalų straipsnių komentatoriai apie Graikijoje ir apskritai Europos Sąjungoje suaktyvėjusius kairiuosius: „Europos Sąjunga pastaruoju metu krypsta kairėn. Net neoimperinis Rusijos agresyvumas nepadėjo graikų rinkėjų daugumai suvokti, kas yra šiuo metu pasaulyje pavojingiausias. Lietuvoje taip pat netrūksta populistinių marginalų, į kuriuos su pagarba žvelgia kuklesnį politinį suvokimą turintys rinkėjai. Tačiau,mes bent jau turėjome Rytų režimo daugiametę pamoką, kuri dar nepasimiršo. Graikai savo ekonomiką nustekeno patys, netgi apgaudinėdami iškreiptais rodikliais ES politines ir finansines institucijas. Dabar dauguma graikų nori pasukti kepurę į kairę ir mauti nuo skolų į krūmus. Naujas vadas pažadėjo tartis. Na, ir kas, kad pažadėjo. Senos skolos - kaip ir senos žaizdos.

Kęstutis Šilkūnas

AR KOLORADAI VĖL ATŠLIAUŠ IKI KLAIPĖDOS?

Klaipėdos krašto likimas painus ir tragiškas. Jo istorija, ko gero, labiau komplikuota negu Vilniaus krašto. Vilnijos žemė buvo kunigaikščių ir karalių sostinė, o pamarys – Lietuvos vartai į platųjį pasaulį, kaip dabar sakytume, geopolitinis strateginis valstybės placdarmas. Gal todėl čia visais laikais vyko nuožmiausi mūšiai.

Šį kartą prisiminkime Klaipėdos vadavimą iš nacių 1944 m. rudenį – 1945 m. žiemą ir sovietinės kariuomenės bei NKVD žiaurumus. Dėl termino „vadavimas“ iki šiol laužomos ietys, o sovietiniai istorikai ir politikai labai niršta, kai jis rašomas kabutėse, bet šį kartą mes to nedarykime: juk vieni okupantai pakeitė kitus, vieni Klaipėdą vadavo iš kitų...

Iš rankų į rankas ejęs kraštas...

Pagal 1919 m. birželio 28 d. pasirašytą Versalio sutartį ir vėliau vykusios Paryžiaus taikos konferencijos susitarimus Klaipėda ir jos kraštas buvo atiduotas Tautų Sąjungai, kuri kraštą laikinai pavedė valdyti Prancūzijai. Pagal šias sutartis, nuskurdinusias karą pralaimėjusią kaizerinę Vokietiją, Lietuvai turėjo atitekti jos etninės teritorijos dalis – šiaurinė Mažoji Lietuva (Klaipėdos kraštas). Tačiau dėl Lenkijos ir ją palaičiusios Prancūzijos intrigų tai neįvyko. Tad prireikė krašto išvadavimo operacijos – ar, kaip jį vadino patys tos operacijos dalyviai, sukilimo. Tik ryžtingų Lietuvos kariuomenės ir krašto savanorių bei lietuvninkų veiksmų dėka ši šiaurinė Mažosios Lietuvos dalis susijungė su Lietuvos Respublika.

1923 m. vasario 16 d. Antantės šalių sprendimu Versalio sutarties kontrolei buvo suformuota Ambasadorių konferencija, o 1924 m. gegužės 8 d. Paryžiuje buvo pasirašyta Klaipėdos konvencija, kuria Klaipėdos kraštas tik autonomijos pagrindais atiteko Lietuvos valstybei. Beje, 1923 m. kovo 15 d. Ambasadorių konferencija, kurios veikla išsikvėpė tik 1931 m., atstovaujanti Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Italijos ir Japonijos vyriausybėms, nutarė pripažinti Lenkijos sienas, kurios apėmė ir okupuotą Vilniaus kraštą. Taigi, viena Lietuvos žemė buvo atsikovota, kita – prarasta. Tas Klaipėdos valdymas autonomijos pagrindais tęsėsi beveik iki II pasaulinio karo pradžios. 1933 m. sausio 30 d. Adolfo Hitlerio nacionalistai atėjo į valdžią. Po 6 metus trukusio spaudimo 1939 m. kovo 20 d. Lietuvos užsienio reikalų ministras Juozas Urbšys gavo Vokietijos užsienio reikalų ministro Joachimo von Ribbentropo ultimatumą.

Vokietija pareikalavo grąžinti Klaipėdos kraštą. Nesulaukusi paramos iš Klaipėdos konvencijos signatarių Lietuva turėjo šį reikalavimą priimti.

Vėlyvą 1939 m. kovo 22 d. vakarą Berlyne J. Urbšys, J. von Ribentropas ir Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Kazys Škirpa pasirašė penkių straipsnių Vokietijos ir Lietuvos sutartį dėl Klaipėdos krašto perleidimo III reichui. Jau kitą dieną prie Klaipėdos uosto priplaukė Vokietijos karo laivų eskadra, atgabenusi patį Adolfą Hitlerį ir jį lydinčią gausią Vokietijos politikų bei karo vadų svitą. Fiureris iš dabartinio teatro rūmų balkono pasakė ugningą kalbą, tą pačią dieną pagal iš anksto paruoštą planą Klaipėdos krašto sieną peržengė Vokietijos kariuomenė. A. Hitlerio įsakyму iki 1939 m. gegužės 1 d. kraštas turėjo būti integruotas į Vokietijos reicho administracinę bei juridinę sistemą.

Beveik po 6 metų karo frontas ritosi atgal, traiškydamas nacistinę armiją. Karą pralaimėjusi Vokietija neteko didelės dalies savo žemių. Kaip rašo karybos istorikas ir žurnalistas Manvydas Vitkūnas, ypač daug jų atiteko Lenkijai, be kita ko, prisijungusiai ir pietinę Rytprūsių dalį. Šiaurinė jų dalis, Mažoji Lietuva, atiteko SSRS ir netrukus buvo prijungta prie Rusijos Federacijos. Bet dėl Klaipėdos krašto nei J. Stalinui, nei dar kam nors abejonių nekilo: tai – Lietuvos, tiksliau – Lietuvos SSR dalis. Juk nuo 1923 iki 1939 m. šis kraštas priklausė Lietuvai. Jei ne ryžtingi tarpukario Lietuvos politikų ir karių žingsniai, jei ne „sukilimu“ užmaskuotas krašto susigražinimas, šiandien mes galbūt neturėtume Klaipėdos, spėja istorikas.

Klaipėdos užėmimas: šturmas ar jo imitacija?

Antrojo pasaulinio karo Rytų frontas atsirito iki Klaipėdos 1944 m. rudenį. Frontui sustojus už Šiaulių, tikėtasi, kad SSRS armija puls Rygos kryptimi. Ten ir buvo telkiamos pagrindinės Vokietijos pajėgos, iš dalies atitrauktos ir iš Lietuvos teritorijos. Tačiau SSRS vyriausiajai karo vadovybei rūpėjo atkirsti armijų grupę „Šiaurė“ nuo Rytprūsiuose buvusios armijų grupės „Centras“. Tai tapo pagrindiniu šios operacijos tikslu.

Kaip rašo Klaipėdos universiteto istorikas Vasilijus Safronovas knygoje „Klaipėdos užėmimo istorijos 1944-1945 kontroversijos“, 1944 m. spalio 5 d. vidurdienį prasidėjusio Raudonosios armijos puolimo pernelyg menkos Klaipėdos ruože paliktos Vokietijos pajėgos sulaikyti didelių galimybių neturėjo. Raudonoji armija

peržengė Klaipėdos krašto ribą spalio 9 d. Operacijos, kurios pirmoji stadija užtruko dvi savaites, metu SSRS kariuomenei pavyko pasiekti strateginiu požiūriu labai reikšmingus tikslus – palyginti plačiame ruože dezorganizuoti Vokietijos karinę gynybą, įsitvirtinti Latvijoje ir atskirti armijų grupes „Šiaurė“ ir „Centras“.

Nuo 1944 m. spalio 23 d. iki 1945 m. sausio 13 d. šiame fronte buvo sąlyginė tyla. Tris mėnesius Klaipėdos placdarmas buvo apsuptas iš sausumos. Tuo metu vyko Klaipėdoje likusių vokiečių pajėgų perdislokavimas. Miestas visiškai ištuštėjo. Sausio 13 d. III Baltarusijos frontas pradėjo Rytprūsių operaciją. Strateginiu požiūriu prieš puolant Klaipėdą buvo svarbu užimti šiaurinę Sembos pusiosalio dalį ir taip atkirsti tiekimą Klaipėdoje dislokuotiems vokiečių daliniams bei pasitraukimo sausuma galimybę.

Visų SSRS pajėgų puolimas prasidėjo sausio 27 d. 10 val. ryto. Kitos dienos rytą, apie 6 val., visas miestas buvo užimtas. Ką rado sovietinė kariuomenė? Karo komendantūroje sausio 28 d. dieną buvo užregistruoti tik 28 mieste likę civiliai gyventojai, iš jų šeši senieji klaipėdiečiai. Iš viso per karą Klaipėdoje sugriauta apie 60 proc. namų. Po to operacija persikėlė į Kuršių neriją, o iš Kopgalio vokiečiai pasitraukė sausio 30 d.

V. Safronovas tvirtina, kad Raudonajai armijai Klaipėdos šturmas nepavyko: miestas buvo visiškai tuščias, ir 4-osios smogiamosios armijos daliniai, imituodami kautynes, iš esmės tik periminėjo vermachto paliekamas pozicijas. Bet kam tada reikėjo bombarduoti miestą, naikinti jo kultūrinės vertybes? Todėl kyla kitas klausimas: Kodėl puolant Klaipėdą taip išaukštinamas 16-osios lietuviškosios šaulių divizijos vaidmuo?

Lietuviškosios divizijos vaidmuo ir NKVD teroras

2012-ųjų lapkritį rašėme apie šios divizijos ne tokį jau šlovingą kovų kelią. Netekusi apie 5000 savo karių (iš daugiau kaip 10 tūkstančių, buvusių 1943 m.) ji iš tiesų dalyvavo vežant vokiečius iš Klaipėdos, bet tokio kovų krikšto, kokį patyrė prie Oriolo, nebuvo. Vis dėl to už tariamą šturmą ji gavo naują – Klaipėdos šaulių divizijos vardą. Nužygiavusi iki Kurliandijos (Kuržemės) divizija baigė savo egzistavimą. Jai nebuvo patikėta įžengti į Berlyną (teigiama, kad divizija buvo nepasitikima, nes apie 29 proc. jos sudėties sudarė žydai). Iš Kuršo dalis jos karių pėsčiomis nužygiavo į Vilnių ir įsikūrė Šiaurės miestelyje. Ji

(Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)

**AR KOLORADAI
VĖL ATŠLIAUŠ IKI
KLAIPĖDOS?**

buvo visiškai išformuota 1956 m. gegužę.

Nepaisant ištuštėjusio miesto, prieš likusius gyventojus sovietinė armija ėmėsi represijų. Istorikas Juozas Starkauskas savo tyrime „Fronto užnugario apsaugos NKVD kariuomenės veikla Lietuvoje (1944-1945)“ (http://genocid.lt/Leidyba/1/Juozas_%20Starkauskas.htm) pastebi, kad šių represijų funkcijas netruko perimti vidaus reikalų komisaro ir dviejų trėmimų Lietuvoje organizatoriaus Lavrentijaus Berijos vadovaujamos „enkavėdė“ kariuomenė, suformuota 1943 m. spalį ir užsiėmusi teritorijų „valymu“ paskui į Vakarus žengiančią Raudonąją armiją.

Lietuvą ji valė ne tik nuo partizanų ir „buržuazinių nacionalistų“ pagrindžio. Divizijos generolo Pavelo Vetrovo fronto užnugario būriai siautėjo ir likusių gyventojų atžvilgiu. Be to buvo nustatyta, kad rezistentai persikrausto į miestus, todėl NKVD ėmėsi stiprinti atvykstančių kontrolę. Kaip rašoma tyrime „Represinių struktūrų kūrimasis ir veikla Klaipėdos krašte“, šioms NKVD kariuomenės grupuotėms buvo numatyta tam tikra darbo apimtis: kasdien suimti ir išfiltruoti apie 60 žmonių, vėliau, veiksmus intensyvinant ir perfiltruojant, suimti iki 100 žmonių per dieną, o tai didžiausias skaičius, tenkantis suimtųjų kiekiui apskrityje visos Lietuvos mastu.

Teroras persikėlė ir į Karaliaučiaus sritį. 1944–1949 metais šioje pagrindinėje Mažosios Lietuvos dalyje buvo žvėriškai išžudyta per 300 tūkstančių civilių gyventojų, vyko masiniai moterų prievartavimai, o dar 100 tūkstančių gyvųjų – deportuoti. Tuos įvykius pergyvenęs Klaipėdos universiteto dailės katedros vedėjas Linas Julijonas Jankus pasakojo, kad sovietų kariškiai be skrupulų žudė, prievartavo, tankais traiskė civilius gyventojus, o tokius veiksmus laimino sovietinė vadovybė Maskvoje. Po jų ėjo NKVD būriai, kurie užbaigdavo Raudonosios armijos piktadarības. Pirmosios oficialiai užfiksuotos žudynės įvyko 1944-ųjų spalio 21 d. Nemerkiemyje (vok. Nemmersdorf, prie Gumbinės), kur Raudonosios armijos kareiviai išprievartavo, o po to sadistiškai nužudė 72 moteris (tarp jų - net 12 metų mergaites ir 84 metų senutę). Tas pats vyko visame Karaliaučiaus krašte. O po karo per 5 tūkstančiai klaipėdiškių, Mažosios Lietuvos kultūros istoriko, bibliotekininko,

Heidelbergo universiteto teologijos fakulteto bibliotekos vedėjo Arthuro Hermanno skaičiavimais, buvo ištremta į Sibirą. Iki 1944 m. Mažojoje Lietuvoje gyveno apie 2,6 mln. žmonių. O vien per paskutinįjį II-ojo pasaulinio karo pusmetį (1944 m. rudenį – 1945 m. pavasarį) gyventojų sumažėjo daugiau nei 4 kartus. Daug kur jų vietas užėmė atvykėliai.

Statistika skelbia, kad dar 1938 m. Klaipėdoje buvo daugiau kaip 47 tūkst. gyventojų, 1945 m. po Berlyno paėmimo jau su čia plūstančiais rusų kariškiais jų čia suskaičiuota 3600, o dar per penkerių metų – 1950-aisiais – gyventojų skaičius išaugo jau iki 48 500. 2010 m. „Naujajame židinyje-Aiduose“ paskelbtame tyrime teigiama, kad 1947 m. rusai tarp miesto gyventojų sudarė 60 proc., lietuviai – 40 proc., o senųjų Klaipėdos gyventojų tebuvo likę apie 1,5 proc.).

**Koloradinės ugnelės
šiandien**

Taigi, okupantų „rotacija“ Klaipėdos krašte buvo įgavusi nuožmiausias formas, kurių negalima pavadinti įprastine fronto linija. Vienu metu vyko senųjų gyventojų naikinimas, staigus rusifikavimo etapas, žmonių trėmimai. Kai kurie istorikai tai vadina senojo baltų krašto genocidu. Tačiau jį prisimename ne todėl, kad sukanka solidi šių įvykių data, o todėl, kad ir šiandien „pergalingoji“ armija bei jos parankiniai panašiai elgiasi Ukrainos žemėje. Vien ko verta panieka belaisviams ir jų viešas pažeminimas Donecke...

Tokios asociacijos kilo, kai perskaičiau šio sausio 27 d. iškalbingą informaciją: minėdami Klaipėdos išvadavimo metines, miestiečiai ir svečiai puošėsi Georgijaus juostelėmis. Rusakalbių bendruomenės šventėje viena jos dalyvių, pasipuošusi „koloradine“ juoste, apgailestavo, kad Donbase žūsta žmonės, o Kijevo valdžia švenčia ne Pergalės, o tik karo pabaigos metines, gi pabaigoje tėškė: Ukrainoje į valdžią grįžo revanšistai...

Po 70 metų vakariniame Lietuvos pakraštyje (o gal ir visoje Lietuvoje) teberusena senos sovietinės ugnelės, kurios, ko gero, apšviestų ir parodytų kelią galimiems naujiems okupantų žygeiviams, jeigu jie imtų ir pasuktų nuo netolimosios Ukrainos prie Baltijos jūros. Kodėl gi pasirodė pranešimų apie Lietuvoje kuriamą separatistinę grupuotę „Wileńska Republika Ludowa - Виленская Народная Республика“, o Latvijoje - „Latgalos liaudies respublika“?

Česlovas Iškauskas,
www.iskauskas.lt

**LIETUVOS IR JAV KARIAI
TĘSIA BENDRĄ KARINĮ RENGIMĄ**

JAV 2-ojo kavalerijos pulko 3-ojo eskadrono kariai Rukloje.

Vyr. eil. Viktorijos Sinkevičienės nuotr.

Vasario 2-6 d. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotajame pėstininkų batalione Rukloje vyksta skyrių ir būrių mokymai, kurių metu Algirdo bataliono ir JAV 2-ojo kavalerijos pulko 3-ojo eskadrono kariai dalijasi patirtimi ir atsinaujina įgūdžius.

Lietuvos ir JAV kariai dalyvavo vairuotojų rengimo bekele ir slalomo visureigiais HMMWV mokymuose, išgyvenimo pratybose - jose

kartu su kariais treniravosi ir Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai.

Kartu su Lietuvos kariai pratybose dalyvaujantys kariai yra dislokuoti Mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vaidoto mechanizuotajame pėstininkų batalione Rukloje.

JAV sausumos pajėgų kariai Baltijos šalyse ir Lenkijoje

rotuojasi nuo 2014 m. pavasario, kaip dalis JAV sausumos pajėgų operacijos „Atlanto ryžtas“ (angl. „Operation Atlantic Resolve“). Šia operacija JAV rodo savo įsipareigojimą NATO sąjungininkams užtikrinant saugumą po agresyvių Rusijos veiksmų Ukrainoje.

Lietuvoje JAV kariai liks iki šių metų pabaigos, Lietuva savo ruožtu siekia išlaikyti JAV rotacines pajėgas ir po 2015 metų.

LR KAM

**KARINĖS BRIGADOS SU LENKIJA IR UKRAINA
STEIGIMUI PRITARIA IR PREZIDENTĖ**

Vilnius, vasario 6 d. (ELTA). Prezidentė Dalia Grybauskaitė Seimui teikia ratifikuoti Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos Vyriausybės susitarimą dėl bendros karinės brigados (LITPOLUKRBRIG) steigimo. Anot Prezidentės, tai bus vienas didžiausių trišalių karinio bendradarbiavimo projektų.

„Nauji iššūkiai įpareigoja mus susitelkti ir kartu užtikrinti mūsų saugumą. Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos karinis bendradarbiavimas prisidės prie regiono, o kartu ir tarptautinio stabilumo“, - sako Prezidentė.

Ideja įsteigti trišalį karinį junginį vystoma nuo 2007 m., o 2009 m. Lietuvos, Lenkijos

ir Ukrainos gynybos ministrai pasirašė ketinimų laišką dėl LITPOLUKRBRIG atsiradimo. Susitarimą dėl LITPOLUKRBRIG Vilniaus, Varšuvos ir Kijevo atstovai pasirašė 2014 m. rugsėjo 19 dieną Lenkijoje. Susitarimą jau yra ratifikavusi Ukrainos Aukščiausioji Rada. Seimas susitarimą turėtų svarstyti šių metų pavasario sesijoje.

Planuojama, kad bendra trijų šalių brigada „LITPOLUKBRIG“ dalyvaus bendruose mokymuose ir pratybose. Taip pat šios brigados kariai galės dalyvauti tarptautinėse operacijose, kurioms suteiktas Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo Tarybos mandatas.

Brigada bus formuojama pagal Europos Sąjungos daugianacionalinių kovai su krizėmis skirtų kovinių grupių pavyzdį. Ją sudarys tarptautinis štabas, trys batalionai ir specializuoti padaliniai. Lietuva, Lenkija ir Ukraina brigadai skirs po pėstininkų batalioną, šalys steigėjos skirs personalo specializuotiems junginiams ir brigados štabui formuoti. LITPOLUKRBRIG štabas įsikurs Lenkijos Liublino mieste, Lietuva į štabą planuoja deleguoti iki penkių nuolatinių karių ir skirti papildomai karių brigados mokymų ir pratybų metu.

Lietuvos brigadai skiriamas batalionas bus suformuotas iš Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono karių.

**VIENAM IŠ ĮTAKINGIAUSIŲ RUSIJOS NUSIKALTĖLIŲ –
LEIDIMAS GYVENTI LIETUVOJE**

Vilniaus Vyriausiojo policijos komisariato Migracijos valdyba yra išdavusi Rusijos nusikaltėliui, vadinamam įteisintam vagiui Achmedui Jevlojevui leidimą gyventi Lietuvoje, Patvirtino vidaus reikalų ministro Sauliaus Skvernelio atstovas spaudai Tomas Beržinskas.

„Ministras susisiekė su generaliniu policijos komisaru. Komisaras jį užtikrino, kad policija šiuo metu jau aiškinasi

situaciją ir jei matys, kad yra pagrindas, nedelsiant pradės ikiteisminį tyrimą dėl pareigūnų veiksmų, jiems gresia maksimali atsakomybė. Yra pagrįstų įtarimų teigti, kad tai buvo padaryta ne tik neteisėtai, bet ir specialiai“, - sakė T.Beržinskas.

Jis taip pat informavo, kad A.Jevlojevui išduoto leidimo galiojimas – sustabdytas.

„Jo galiojimas sustabdytas vasario pradžioje ir jis negalės

dokumentu pasinaudoti keliaudamas Europos Sąjungos ribose“, - sakė T.Beržinskas.

Vidaus reikalų viceministras Elvinas Jankevičius sako, kad net ir tokiu atveju, jeigu šis įvykis yra klaida, tokia klaida yra nedovanotina.

Pasak viceministro, leidimas vasario 3 dieną buvo panaikintas, taigi „jei minėtas asmuo kažkur važiuos ir bus patikrintas, tai jo leidimas – nebegalioja“.

LRT

KAUNE ĮVYKO GENEROLO POVILO PLECHAVIČIAUS 125-ŲJŲ GIMIMO METINIŲ MINĖJIMAS

Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje vyko generolo leitenanto Povilo Plechavičiaus 125-ųjų gimimo metinių minėjimas. Minėjime dalyvavo LR Seimo narys prof. A. Dumčius, Kauno m. sav. tarybos narė G. Skaistė, LR Seimo nario R. Kupčinsko padėjėja R. Baltuškienė, šauliai, Kauno sąjūdiečiai, birutietės, Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos, asociacijos „Kovo 11-osios gatvės bendrija” nariai.

Generolas P. Plechavičius buvo pagerbtas tylos minute. Grojant Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgų Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono orkestro fleitininkui A. Tamulaičiui, prie Nežinomo kareivio kapo ir Povilo Plechavičiaus paminklo buvo padėtos gėlės, uždegtos atminimo žvakės.

Renginį vedė Lietuvos kariuomenės rezervo karių asociacijos Kauno skyriaus vado

pavadootojas G. Tamulaitis, kuris pristatė trumpą P. Plechavičiaus biografiją.

LR Seimo narys prof. A. Dumčius kalbėjo apie generolo P. Plechavičiaus atminimo įamžinimą Kaune. Lietuvos sąjūdžio Kauno tarybos pirmininkas dr. R. Kaminskas, sveikindamas minėjimo dalyvius, priminė P. Plechavičiaus vertybines nuostatas, kurių šiandien mums labai trūksta „laikyti geležinę drausmę, pasitikėti savo viršininkais ir vyresniaisiais, pasitikėti savimi, gerbti, mylėti savo kalbą ir tikybą, gerbti savo ir svetimus dorus piliečius, niekados neskriausti dorų žmonių, būti neperkalbama su priešais, užlaikyti paslaptis, kol gyvas nepasiduoti nelaisvėn, bet kautis iki paskutinio kraujo lašo” (ištrauka iš P. Plechavičiaus kalbos, pasakytos 1927 m. įteikiant vėliavą I gusarų Didžiojo Lietuvos etmono, kunigaikščio Jonušo Radvilos pulkui Kaune).

Generolo leitenanto Povilo Plechavičiaus 125-ųjų gimimo metinių minėjimas Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.
Organizatorių nuotr.

Kauno sąjūdiетė, aktyvi JAV lietuvių bendruomenės narė Snieguolė Jurskytė-Akstinienė prisiminė generolą P. Plechavičių (kurį matė JAV) kaip didelį autoritetą lietuvių jaunumenei užsienyje.

Stasys Ignatavičius, Lietuvos šaulių sąjungos at-

kūrimo iniciatyvinės grupės steigėjas, Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius, kalbėjo apie šiandienines grėsmes valstybei ir P. Plechavičiaus patriotizmą.

Minėjimą organizavo Lietuvos sąjūdžio Kauno taryba ir Lietuvos kariuomenės rezervo karių asociacijos

Kauno skyrius.

Lietuvos sąjūdžio Kauno taryba svarsto siūlymą dėl generolo P. Plechavičiaus palaikų pervežimo galimybių į Lietuvą.

Beata Ivanauskienė,
Lietuvos sąjūdžio Kauno tarybos informacinis biuras

„DIRVA”

(Lietuvių tautinės minties laikraščiai „Dirva”)

Leonas Milčius

*Nedaug, tik saują žemės vežėsi į kapą,
Nedaug gimtosios svetimam krašte pasklido.
Tik ji, matyt, palaiminta žmonėms ten tapo,
Kad taip giliai lietuviui dar gyvam širdin įkrito.*

*Širdin įkrito, dygo, augo ažuolu šakotu,
Ir tarsi medis lapais – žodžiais sužaliavo.
Kartu su jais kiekvienas tiesės, jautės kaip po stogu,
Lyg būtų namuose, prie Nemuno, sodyboj savo.*

*Parinko vardą paprastą, kaip ten, už kiemo vartų,
Kur vagomis į lauko tolius bėgo –
„Dirva”, kad jį ne tik vaikai, bet ir vaikaičiai tartų,
Jiems neštų viltį, bet ne šaltą gėlą.*

*Vietoj javų – raidės, gyvas mintis pasėjo,
Kad jos lietuviška kalba gražiai prabilų,
Kad pasakytų, kas ką dirbo ar kalbėjo,
Kad jausmą artimo šalia savęs patirtų.*

*Greit šimtmetis – garbingas jubiliejus.
Pravėręs atmintį, rašyt galėtum knyga
Apie artojus – laikraščio leidėjus,
Ir Lietuvą, jos „Laisvės bylą”.*

*Dabar atgal baltam lape sugrįžta
Gražiai jaustos žinios rankom rūpestingom,
Gera, kai brolis brolių skaitant atpažįsta
Ir žvelgia akimis su meile ilgesingom.*

*Ji – tik „Dirva”, tiktai giminės trupinėlis,
Išsaugotas per ilgą metų kelią,
Tik toks jaukus, kaip tėvų pirkios spindulėlis,
Likt žmogumi iš Lietuvos kiekvieną kelia.*

AR LIETUVA IR IŠEIVIJA NETAPS RUSIJOS PASPĘSTŲ SPĄSTŲ AUKA?

Prieš keletą mėnesių Lietuvos Seimas prabilo apie naujos nuolatinės Emigracijos reikalų komisijos sudarymą.

Šalies gyventojų skaičiui kasmet mažėjant dėl natūralių priežasčių – mirčių skaičiui viršijant gimstamumo skaičių, daugiau žmonių paliekant šalį nei sugrįžtant, suprantama, kad valdžia turi kažko imtis. Todėl ir pradėta diskusija dėl naujos komisijos sudarymo. Pirmiausia tokia mintis kilo Darbo partijai, tačiau netrukus ją pasigavo Tvarkos ir teisingumo partija. Iki šios dienos ji turi ne vieną tokią komisiją palaikančią žinomą rėmėją.

Tačiau egzistuoja viena problema – Seime jau veikia tokias funkcijas atliekanti komisija. Tai – jungtinė LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija. Ne visi komisijos, kurią sudaro 10 Seimo ir tiek pat išrinktų išeivijos atstovų, darbo rezultatai yra vienodai sėkmingi.

Viena iš priežasčių yra ta, kad komisija nėra nuolatinė,

neturi realios politinės įtakos Seime. Ji viso labo yra patariamoji, veikianti pagal „liberum veto” principą. Tai reiškia, kad bet kuri komisijos siūloma rezoliucija laikoma teisėta tik tada, jei už ją vienbalsiai pasisako visi komisijos nariai.

Vienas iš komisijos narių Mečislovas Zasčiurinskas jau kurį laiką pabrėžia šios komisijos silpną įtaką, jai bandant įgyvendinti užsibrėžtą tikslą – sustabdyti emigraciją ir padidinti sugrįžtančiųjų skaičių. Šiuo klausimu aš sutinku su savo kolega Mečislovu. Jis taip pat yra pasiūlęs, kad naujos Emigracijos reikalų komisijos darbe turėtų dalyvauti ir PLB nariai. Deja, tokiam pasiūlymui nebuvo ir negali būti pritarta, nes pagal dabartinius įstatymus nuolatinėse LR Seimo komisijose gali dirbti tik Seimo nariai.

Negaliu kalbėti visos PLB vardu (nors esu Seimo ir PLB komisijos narys), tačiau esu įsitikinęs, kad išeivija bet koks komisijos, kurioje nebūtų atstovaujama PLB, sudarymą

vertintų kaip įžeidimą ir bandymą sumažinti jos, tiek daug prisidėjusios prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir gerovės, istorinę svarbą. Dviejų komisijų, atliekančių tą pačią funkciją, turėjimas neturi jokios prasmės. Iš dviejų turėtų likti tik viena. Iš Seimo pusės jau matyti ženklų, kad neketinama patvirtinti būsimo Seimo ir PLB komisijos susitikimo laiko ir dienotvarkės.

Šiandien, kai iškilusios Rusijos agresijos akivaizdoje išeivija ir šalis privalo stovėti kartu, PLB atstovų neįtraukimas į naujos komisijos sudėtį pasitarnautų Vladimiro Putino naudai. Nemanau, kad Seimas to norėtų. Vietoj naujos komisijos sudarymo, gal pabandykime pakeisti kai kuriuos Seimo ir PLB komisijos teisės aktus, kurie užtikrintų veiksmingesnį jos darbą. Neleiskime nutildyti Lietuvos išeivijos šiuo mums visiems svarbiu metu.

Kęstutis Eidukonis

(Iš anglų kalbos vertė Dalia Cidzikaite)

VALSTYBINĖS KALBOS PUOSELĖJIMAS – KIEKVIENO IŠ MŪSŲ SAVIGARBOS DALYKAS

„Prieš du dešimtmečius įteisintos valstybinės kalbos likimas, jos puoselėjimas priklauso nuo tautinės savimonės ir užsispyrimo, todėl būtina suvienyti jėgas ir priminti visiems Lietuvos piliečiams, kad taisyklinga kalba yra kiekvieno iš mūsų savigarbos dalykas”, – sakė Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis vasario 5 dieną Seimo Konstitucijos salėje surengtoje konferencijoje, skirtoje

paminėti Valstybinės kalbos įstatymo dvidešimtmetį.

Pasak ministro, mokytojai, kalbininkai, aukštųjų mokyklų dėstytojai vieningai tvirtina: mokinių, studentų, netgi baigusiujų aukštąsias mokyklas kalbinis raštingumas mažėja. „Jau pasiektas lygis, kai pagal įvairius reitingus geriausiuose universitetuose disertacijos atmetamos dėl galybės klaidų. Ieškodami kaltų, specialistai

baksnoja į mokyklą, šeimą, universitetus. Ar ne laikas visiems susėsti už vieno stalo ir nuspręsti, kokių veiksmų turime imtis ir skubiai taisyti susidariusią padėtį”, – teigė kultūros ministras.

Konferencijos dalyvius taip pat pasveikino Seimo Pirmininkė Loretą Graužinienė, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkė Audronė Pitrienienė.

LRKM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVOSIOS PRESPES LITVANSKAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

XVIII PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUAŽIAVIMAS IR I PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUAŽIAVIMAS – „URUGVAJUS’ 2015”

Suvažiavimo dalyviai Urugvajaus lietuvių parapijoje.

Organizatorių nuotr.

2015 m. sausio 13-18 dienomis Urugvajaus sostinėje Montevidejuje vyko svarbiausias Pietų Amerikos lietuvių jaunimo susitikimas – XVIII Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas ir tuo pačiu metu, sausio 16-18 dienomis, vyko I Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės suvažiavimas. Suvažiavimuose dalyvavo apie 50 atstovų iš Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus ir Kanados.

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) bendras projektas, kurį šiais metais organizavo Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga (ULJS) kartu su PLJS ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybos nariais.

I Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės suvažiavimas yra Pasaulio lietuvių bendruomenės projektas, kurį organizavome kartu su Urugvajaus lietuvių bendruomene.

Suvažiavime dalyvavo Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras **Mantvydas Bekešius**, Užsienio reikalų ministerijos (URM) Užsienio lietuvių departamento direktorė ambasadorė **Gintė Damušis**, Lietuvos generalinė konsulė Brazilijoje Sao Paule **Laura Guobužaitė**, suvažiavimo įkūrėjas ir globėjas, PLB Sielovados reikalų komisijos pirmininkas, Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovada, prelatas **Edmundas J. Putrimas**, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas **Juan Ignacio Fourment Kalvelis**, sulaukta svečių ir iš Kanados – tai **Skaidra Puodžiūnas** ir **Daina Šablinskaitė**.

Prieš suvažiavimą URM

Užsienio lietuvių departamento direktorė ambasadorė Gintė Damušis ir Lietuvos generalinė konsulė Brazilijoje Laura Guobužaitė aplankė Argentinos Lietuvių bendruomenės ir organizacijos patalpas, susitiko su Lietuvos Respublikos garbės konsulu Buenos Airėse dr. **Sergio Nunes**, buvusiu Lietuvos Respublikos garbės konsulu ir Lietuvos Respublikos ambasados Buenos Airėse patarėju inž. **Algimantu Rastausku**. Taip pat aplankė Aušros vartų lietuvių parapiją Avellanedje (kuri gyvuoja daugiau nei 70 metų), Susivienijimą lietuvių Argentinoje (SLA), kur susirinko valdybos nariai ir aplankė draugijos salę.

SLA pernai šventė savo šimtmetį bei toliau tęsia savo veiklą, išlaiko lietuvišką kultūrą. Delegacija aplankė ir Berisso miestą, lietuvių draugiją „Mindaugas“, po to lietuvių draugiją „Nemunas“ (tai seniausia lietuvių draugija visoje Pietų Amerikoje), kuri jau 105-us metus išlaiko lietuviybę. Berisso mieste veikia vienintelė lietuviška radijo programa visoje Pietų Amerikoje „Ecos de Lituania“ („Lietuvos aidai“). Svečiai lankėsi Argentinos lietuvių centre sostinėje ir susipažino su valdybos nariais.

Suvažiavimas prasidėjo dalyvių registracija antradienį, sausio 13 d., Lietuvių kultūros draugijos patalpose Montevidejaus mieste, Cerro rajone. Suvažiavimo dalyvius pasveikino Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungos (ULJS) pirmininkas **Nicolas Modena Aleksejunas**, dėkodamas svečiams už apsilankymą, pabrėždamas jaunimo suvažiavimo svarbą lietuviams, gyvenantiems šiame krašte.

Kadangi suvažiavimo diena sutapo su Lietuvos valstybine švente – Sausio 13-ąja

– Laisvės gynėjų diena, buvo aukojamos šv. Mišias „Nuestra Senora de Fatima“ lietuvių parapijoje. Mišiose dalyvavo visi Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimo dalyviai, vietiniai parapijiečiai. Maldose prisiminėme Sausio 13-osios aukas, žuvusius ir sužeistus 1991 m. sausio 13-osios naktį, sovietiniams kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą.

Vakare vyko susipažinimo vakaronė – kad suvažiavimo dalyviai iš skirtingų pasaulio kraštų bendraudami galėtų daugiau sužinoti vieni apie kitus. Po formalaus prisistatymo lietuvių klube Kanados lietuvių jaunimas organizavo bendrą žaidimą.

Sausio 14 d., keliavome po Koloniją del Sakramentas (visas pavadinimas - *Colonia del Sacramento*) – Urugvajaus uostamietį, Kolonijos (ispanų kalba *Colonia*) departamento centrą, seniausią europiečių gyvenvietę Urugvajaus teritorijoje. Čia gyvena 22 000 gyventojų. Uostas įsikūręs prie La Platos, 177 km į vakarus nuo Montevideo.

Kolonija yra vienintelis La Platos regione portugalų įkurtas miestas (portugalas Manuel de Lobo, 1680 m.). Miestas kelis kartus perėjo į ispanų rankas ir grįždavo portugalams, kol galop šioje teritorijoje įsitvirtino ispanai.

Paskui dalyviai mokėsi įvairių tradicinių lietuviškų žaidimų ir dainų, kuriems vadovavo KLJS atstovės. Jos organizavo bendras užduotis, kurias sprenddami dalyviai artimiausiu susipažino su Lietuvos istorija, geografija ir papročiais bei apžvelgė dabartines Lietuvos naujienas.

Sausio 15 d., aplankėme Montevideo. Montevidejas yra Urugvajaus pietuose, prie La Platos estuarijos. Tai

Urugvajaus sostinė ir didžiausias miestas, didelis jūrų uostas. Jam būdingi platūs prospektai. Tai didžiausias šalies ekonominis, administracinis ir kultūros centras. Labai išplėtotą mėsos apdirbimo ir vilnos pramonę, žvejybą, turizmas, greta miesto gana daug kurortų.

Tos pačios dienos vakare, kartu su prelatu **Edmundu Putrimu**, prasidėjo „Studijų diena“, kur su jaunimu buvo diskutuojama apie patriotizmą. Kiekvienas atstovas galėjo pasakyti savo nuomonę apie tai, „ką reiškia būti lietuviu“, ir tuo pačiu metu – „ką reiškia būti argentiniečiu, urugvajiečiu, brazilu ir kanadiečiu“. Pagrindinė tema – identitetas, tapatybė.

Po to vyko užsienio reikalų viceministro **Mantvydo Bekešiaus** priėmimas kartu su delegacija iš Lietuvos, kurį organizavo LR garbės konsulė Urugvajuje **Cecilia Hernandez Svobas**. Dalyvavo Urugvajaus ir Montevideo vyriausybės atstovai. Jie galėjo artimiausiu susipažinti su LR atstovais.

Sausio 16 d., prieš pietus, aplankėme Cerro pilį, kuri yra Generalinio Artigo tvirtovė (*Fortaleza General Artigas*).

Po pietų prasidėjo oficiali suvažiavimo dalis su Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės suvažiavimo atstovais. Vyko konferencija su Urugvajaus lietuvių bendruomenės pirmininku **Gustavo Martinez**, kuris tarė sveikinimo žodį visiems dalyviams.

Buvo perskaityti Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkės Danguolės Navickienės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos ir pirmininko **Simono Černausko** sveikinimai suvažiavimo atstovams ir dalyviams.

Pasisakė ir užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius, kuris sveikino visus susirinkusiuosius ir informavo apie URM darbą ir dabartinę veiklą su įvairiais pasaulio kraštais ir ypač su Pietų Amerikos valstybėmis.

Po to kalbėjo LR garbės konsulė Urugvajuje **Cecilia Hernandez Svobas**, kuri apžvelgė konsulato veiklą ir darbus per visus metus, apie lietuvių kalbos išlaikymo svarbą.

Pasaulio lietuvių bendruomenės Valdybos Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas **Juan Ignacio Fourment Kalvelis** kalbėjo apie dabartinę jaunimo sąjungos ir bendruomenių situaciją Argentinoje, apie galimybes studijuoti lietuvių kalbą ir kultūrą įvairiose Lietuvos aukštosiose mokyklose. Ypatingai

svarbi informacija ta, kad mokiniai, kurie atvyko į Lietuvą iš užsienio ir mokėsi „Vilniaus lietuvių namuose“ bei sėkmingai ją baigė, gali pretenduoti į tikslines priėmimo vietas Lietuvos aukštosiose mokyklose (Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetuose). Šią informaciją suvažiavimui siuntė Švietimo ir mokslo ministerija. Dar skatino visus jaunus atstovus važiuoti į Lietuvą studijuoti lietuvių kalbos, paaiškino teigiamus aspektus išmokus lietuvių kalbos.

Toliau kalbėjo **Rodrigo Salto Bogušas** (Argentina), **Rodrigo Martinez Simanskis** ir **Alejandro Brom Svobas** (Urugvajaus). Jie pasakojo apie savo asmeninę patirtį ir galimybes studijuoti lietuvių kalbą Vilniaus lietuvių namuose (tai dienišė, savarankiško mokymosi bendrojo lavinimo gimnazija Vilniuje). Visi trys kartu studijavo Vilniuje vieną semestrą ir sėkmingai baigė. Studijų programa apėmė ne vien tik lietuvių kalbos mokymąsi: susipažino su Lietuvos istorija, geografija, daile, kultūra, politika, šalies aktualijomis, dalyvavo edukologinėse ekskursijose ir t.t.

URM Užsienio lietuvių departamento direktorė ambasadorė Gintė Damušis kalbėjo apie Užsienio lietuvių departamento tikslus, užduotis, konkursus, kurie vyksta, ir paminėjo pateiktus projektus iš Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių.

„Globalios Lietuvos“ programos tikslas yra įtraukti užsienyje gyvenančius lietuvius į valstybės gyvenimą. Programos strategijoje apeinamas pilietybės klausimas, kurio sprendimas iš principo nulems užsienio lietuvių santykį su Lietuvos valstybe. Jei užsienio lietuviai nebus lygiateisiai valstybės nariai, galimybės įtraukti juos į valstybės kūrimo procesą nebus.

Išklausėme kitų kraštų pranešimus. Kalbėjo Argentinos Lietuvių Bendruomenės (ALBALOST) valdybos vicepirmininkas inž. **Jorge Brazaitis**. **Debora Juraitis** pasakojo apie Brazilijos lietuvių bendruomenės ir jaunimo sąjungos situaciją. Žodį tarė Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovė **Skaidra Puodžiūnaitė** – apie jų bendruomenės veiklą, vykusius renginius.

Pabaigoje prelatas Edmundas Putrimas kalbėjo aktualia šių dienų tema – „Prekyba žmonėmis – modernioji vergystė“ (apie galimybes užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir kitoms šiuolaikinės vergovės formoms, panaudojant sinergiją, gaunamą bendradarbiaujant su bažnyčia, bendruomenėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis). Ši

(Nukelta į 7 psl.)

Suomijoje, Kuopio mieste atidarytas Lietuvos garbės konsulas.

LR URM nuotr.

SUOMIJA

Atidarytas Lietuvos garbės konsulas

Lietuva nuo šiol turės daugiau galimybių plėtoti ekonominius, akademinius, mokslo ryšius su Rytų Suomija – Kuopio mieste vasario 4 dieną atidarytas Lietuvos garbės konsulas, kuriam vadovaus Esa Karvinenas, švietimo konsorciumo „Savo“ generalinis direktorius.

Nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo E. Karvinenas aktyviai įsitraukė į bendrus Lietuvos ir Suomijos projektus: Joensū mieste vadovavo regiono Lietuvos bičiulių

draugijai, įgyvendino įvairius dvišalius kultūros, verslo, akademinių mainų projektus.

Garbės konsulas įsikūręs mokslo ir technologijų parke „Technopolis“, kuriam inovatyvią veiklą vysto daugybė technologijos ir paslaugų įmonių, tyrimų centrų, laboratorijų. Kuopijas yra vienas sparčiausiai augančių Suomijos miestų, žinomas kaip Rytų Suomijos švietimo ir kultūros centras. Mieste veikia keturios aukštosios mokyklos, kuriose ypatingas dėmesys skiriamas medicinos klasterio vystymui – sveikatos priežiūrai, farmacijai, maisto saugos

bei aplinkosaugos mokslams.

Atidarymo ceremonijoje dalyvavęs Lietuvos užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius pažymėjo, kad naujas Lietuvos garbės konsulas prisidės prie glaudesnio Lietuvos ir Suomijos bendradarbiavimo verslo, mokslo ir švietimo srityse.

Lietuvos ambasadorius Suomijoje Arūnas Jievaltas, pristatydamas naujai paskirtą Lietuvos garbės konsulą, atkreipė dėmesį į E. Karvineno nuveiktus darbus plėtojant ryšius tarp įvairių Lietuvos ir Suomijos savivaldybių ir bei švietimo įstaigų. LR URM

CHICAGO, IL

Meilės poezijos vakare skambės ir lietuviškos eilės

Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje kviečia į Šv. Valentino dienos proga rengiamą poezijos vakarą „Love, What Language Do You Speak?“ („Meile, kokia kalba kalbi?“), kuris vyks **vasario 14 d., šeštadienį**, 5:00 val. vakaro, Čikagos Poezijos fonde (Poetry Foundation, 61 West Superior Street, Chicago, IL 60654).

Tarptautinių kultūrinių organizacijų bei konsulatų pristatomo vakaro metu meilės skirtingomis kalbomis prabils

per poeziją, muziką, kiną ir teatrą:

Vokietija: „Liebe, welche Sprache sprichst du?“. Trumpametražis filmas „Pantoffelhelden“ bei meilės eilės akomponuojant harmonikai. Pristato Gėtės institutas.

Italija: „Amore, che lingua parli?“. Eilės iš A. Dante „Inferno“. Pristato Italijos kultūros institutas.

Prancūzija: „Amour, quelle langue parles-tu?“. Ištrauka iš P. Corneille „Le Cid“. Pristato DePaul universiteto Prancūzų kalbos katedra.

Ispanija: „Amor, ¿qué idioma hablas?“. Ištrauka iš

F. García Lorca „Lament for Ignacio Sánchez Mejías“. Pristato Servanteso institutas.

Lietuva: „Meile, kokia kalba kalbi?“. V. Mačernio eilėraštis „Šokėja ir asketas“, II dalis (skaitytoja aktorė Audrė Budrys) bei dvi lietuvių liaudies dainos akomponuojant kanklėms (atlieka solistė Agnė Giedraitytė ir muzikė Genė Razumienė. Pristato LR generalinis konsulas Čikagoje, remia LR Užsienio reikalų ministerija.

Klausojų patogumui bus pateikiami jų angliški vertimai. Renginys nemokamas.

Lietuvos generalinio konsulato Čikagoje inf.

išlaikymas per šimtmetį Pietų Amerikoje“ ir „Kaip atrodys Pietų Amerikos lietuvių bendruomenės bei lietuvių kontinente po 30-ies metų“.

Dienai baigiantis vyko Talentų vakaras. Kiekvienas LJS kraštas smagiai pasirodė, visi dainavo ir šoko. Tai Urugvajaus lietuvių bendruomenės nariai, jaunimo draugai ir bičiuliai. Renginyje koncertavo Urugvajaus senjorų šokių ansamblis „Gintaras“, kuriam vadovauja Gustavo Martinez.

Sausio 18 d., prelatas Edmundas Putrimas aukojo šv. Mišias „Nuestra Senora de Fatima“ lietuvių parapijoje kartu su vietiniu kunigu. Šv.

Mišiose dalyvavo visi Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimo dalyviai ir vietiniai parapijiečiai.

Po šv. Mišių pietavome Urugvajaus lietuvių draugijoje. Žodį tarė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos valdybos pirmininkas **Gustavo Martinez**. Prelatas Edmundas Putrimas padėkojo suvažiavimo organizatoriams ir dalyviams bei palaimino vaišių stalą. Baigiantis suvažiavimui visi sudainavo „Ilgiausių metų“, linkėdami, kad suvažiavimas taptų tradicija ir tęstųsi ilgus metus.

*Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga
Pasaulio lietuvių bendruomenė*

ST. PETERSBURG, FL

Nepriklausomybės šventė klube. Šiųmetės Lietuvos Nepriklausomybės šventės St. Peterburge tvarka: vasario 15 d., sekmadienį, 1:15 v. p. p. šv. Mišios už Lietuvą aukojamos Holy Name bažnyčioje, 1500-58 St., South Gulfport, FL.

2:15 v. p. p. pietūs ir minėjimas Lietuvių klube. Prašome vietas pietums rezervuoti skambinant direktoriui L. Alvarado tel. 727-360-1064.

Kviečiame visus dalyvauti šv. Mišiose ir minėjime.

Kūčių vakarienė klube. St. Peterburgo Amerikos lietuvių klubas laikosi tradicijos – rengti Kūčių vakarienę per Kūčias – gruodžio 24 d.

Į 2014 m. Kūčias susirinko per 100 dalyvių. Jauniausiam iš jų – 6 mėnesiai, vyriausiam – artį 100 metų. Ypatingai malonu buvo matyti pargrįžusį atgal į St. Peterburgą visų mylimą ir gerbiamą kun. dr. Matą Čyvą.

Dalyviams susėdus prie gražiai išpuoštų šventinių stalų, Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė visus pasveikino šv. Kalėdų proga ir pakvietė Šv. Kazimiero misijos vadovą kun. kan. Bernardą Talaišį invokacijai ir Kūčių stalo palaiminimui.

Laužėme kalėdaičius ir linkėjome vieni kitiems sveikatos ir laimingo gyvenimo ateityje. Džiaugėmės galėdami su artimaisiais ir svečiais dalyvauti ir palaikyti lietuvišką tradiciją.

Klubo šeimininkės Angelės Straukienės skaniai paruošti ir gražiai išpuošti tradiciniai Kūčių valgiai sotino visus dalyvius.

Vakarienės pabaigoje buvo išdalinti kalėdinių giesmių lapeliai. Šiais metais buvome laimingi, turėdami svečių tarpe muz. Liliją Turūtaitę ir solistą Vytautą Mašalą iš Kanados. Jie maloniai sutiko vadovauti bendram giedojimui, o V. Mašalas dar pagiedojo solo, akompanuojant Lilijai.

Jaukiai parengta salė su puikuojančia lietuviškais šiaudinukais papuošta eglute, žvakutė ant atskiro stalelio atminimui tų, kurių šiandien tarp mūsų jau nėra, gardžiais valgiais nukrauti stalai, ir šventiška, pakili nuotaika vyravo Lietuvių klube per Kūčių vakarienę.

„Saulutės“ Kalėdinė programa. Sveikinu su 2015-aisiais ir linkiu ištvermės, sveikatos ir glaudaus draugų rato. Tikiuosi, kad 2015-ieji bus nuostabūs mūsų visai bendruomenei.

Norėčiau su Jumis pasidalinti mūsų Kalėdinio pasirodymo įspūdžiais.

Šiais metais man teko nauja ir nelengva užduotis – tapti „Saulutės“ meno vadove. Užduotis nelengva buvo dėl poros priežasčių: nesu labai meniška siela ir teko siekti labai aukštos kertelės, pakeltos buvu-

sios mokyklos meno vadovės Rasos Kay.

Šių metų šventės tema buvo „Kas yra žiema?“ – tai pasakojimas apie žiemą Floridos vaikams, kurie žiemą yra matę tik nuotraukose ar girdėję apie ją iš tėvelių pasakojimų.

Šventė prasidėjo mažos mergytės, besėdinčios pajūryje, klausimu: „Mama, o kas yra žiema?“. Skambant „Snaigių Šokis“ dainai, vaikučiai pabiro į sniego sceną užsimaukšlinę baltas žiemos kepures. Mergytės gaudė snaiges, o berniukai mėtėsi sniego gniūžtėmis. Sakydami eilėraštnus, vaikučiai pasakojo apie žiemą, jos mėnesius, išdaigas, mažytės mergytės pašoko snaigučių šokį. Žiema atneša mums pačią gražiausią metų šventę – Kalėdas, todėl vaikučiai pasakė daug gražių eilėraščių apie Kalėdas ir jų prasmę.

Skambant dainai „Sninga Kalėdos“, vaikučiai pašoko Kalėdinį šokį – parodė, kaip žaisliukais puošiama eglė, kaip randamos dovanėlės ir apibūdino Kalėdinę šventišką nuotaiką. Kalėdoms atėjus, laukiame Kalėdų senio ir dovanėlių – vaikučiai padeklamavo eilėraštnus apie jų norus ir Kalėdų Senelio stebuklus. Šventė baigėsi dainele „Kalėdos“ – vaikučiai dainavo apie džiaugsmą, laimę ir kvietė Kalėdų senį. Kalėdų senelis visiems atnešė daug nuostabių dovanėlių ir padovanojo vaikams neužmirštamus atsiminimus.

Esame labai dėkingi klubo nariams už dalyvavimą, palai-kymą bei plojimus. Už šilumą ir dėmesį vaikučiai atsilygino išdalindami dovanėles Klubo nariams – kūčiukus, kuriuos patys kočiojo, pjaustė ir kepė. Labai didelis ačiū Klubo nariams už jų dosnumą – mokyklėlei buvo paaukota 200 dol., kuriuos mes panaudosime vasaros stovyklos programai. *Vita Blough, „Saulutės“ mokyklos vedėja*

Sausio 13-oji klube. Laisvės gynėjų diena – Sausio 13-oji – paminėta Lietuvių klube sausio 11 d. Klubo vicepirmininkė Elena Jasaitienė pakvietė A. Karnienę vesti šios dienos minėjimą. A. Karnienė supažindino dalyvius su Lietuvos spaudoje paskelbtais rengiamais Laisvės gynėjų dienos minėjimais ir pakvietė Vytautą Navicką pasidalinti mintimis apie Sausio 13-osios dienos išgyvenimus. V. Navickas tuo metu buvo Lietuvoje ir kaip gyvas liudininkas nupasakojo kas ir kaip vyko ne tik Vilniuje, bet ir kaimyninėje Latvijoje. Per jo jausmingą kalbą klausytojams prieš akis stijo baisių, bet viltingų ir ryžtingų veiksmų vaizdai.

Klausytojai atsidėjo kalbėtojai gausiu plojimu. A. Karnienė pakvietė visus su-

(Nukelta į 11 psl.)

(Atkelta iš 6 psl.)

XVIII PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

problema ypač aktuali Peru ir Brazilijoje. Prelatas nušvietė lietuvių situaciją Pietų Amerikos kalėjimuose.

Vakarienė vyko Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos salėje, klausantis tango muzikos ir stebint emocingojo tango šokio pasirodymą.

Kitą dieną praleidome Montevideo sodyboje „La Manta“ prie baseino. Programa prasidėjo diskusijomis, kur kiekvieno krašto delegacija pasisakė tema: „Lietuvybės

TIKĖJIMAS PADĖJO IŠSAUGOTI LAISVĖS TROŠKIMĄ

Lietuvos Respublikos Premjeras Algirdas Butkevičius susitiko su Gruzijos dvasiniu vadovu Gruzijos Stačiatikių Bažnyčios patriarchu Ilja II. *LRV nuotr.*

Tbilisis, sausio 26 d. Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, sausio 26 d. tęsdamas oficialų vizitą Gruzijoje, Tbilisyje susitiko su šalies dvasiniu vadovu – Gruzijos Stačiatikių Bažnyčios patriarchu Ilja II.

„Man didelė garbė susitikti su Jumis, Jūsų Šventenybe. Tikėjimas mūsų tautoms suteikė jėgų atlaikyti laikmečių išbandymus, išsaugoti gimtąją kalbą, papročius, tradicijas ir laisvės troškimą“, – sakė

Lietuvos Vyriausybės vadovas, linkėdamas Gruzijos patriarchui ir visai gruzinų tautai taikos bei gerovės.

Patriarchas Bažnyčios vardu pasveikimo Lietuvą pabrėždamas stiprius ryšius, kurie sieja mūsų tautas. „Tikiu, kad mūsų tarpusavio saitai tik stiprės“, – sakė Gruzijos dvasinis vadovas.

Lietuvos premjeras pasižiaugė puikiais abiejų šalių santykiais. „Gruzija mūsų šalyje turi labai daug nuoširdžių

draugų“, – teigė Vyriausybės vadovas.

Patriarchas Ilja II aktyviai pasisako už šalies teritorinio vientisumo atstatymą. Gruzijos dvasinis lyderis atkreipia dėmesį į tai, kad tai yra rimtas išbandymas ne tik Gruzijai, bet ir Rusijos bei Gruzijos santykiams ir net pačiai Rusijai. Ilja II pabrėžia, kad karinių konfliktų pavojus regione išliks tol, kol nebus atstatytas Gruzijos teritorinis vientisumas. *LRV*

BALTIJOS IR BENILIUKSO ŠALIŲ UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRŲ PASITARIMAS

LR Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius vasario 3–4 dienomis Taline dalyvavo Baltijos ir Beniliukso valstybių užsienio reikalų ministrų susitikime, kuriame aptarta padėtis Ukrainoje, regioninio saugumo ir Europos Sąjungos kovos su terorizmu klausimai, kitos europinės ir tarptautinės darbotvarkės aktualijos.

Susitikime ministrai aptarė tolesnių sankcijų Rusijai klausimą, rengiantis ES Užsienio reikalų tarybai ir neformaliai Europos Vadovų Tarybai. L.

Linkevičius pažymėjo, kad vykdydama agresiją savo kaimynės atžvilgiu Rusija yra atsakinga už padėties Rytų Ukrainoje destabilizavimą, todėl tolesnės ES sankcijos turi paliesti ir Rusijos pareigūnus.

Ministrai taip pat kalbėjo apie blogėjančią padėtį Ukrainoje ir būtinybę padėti šiai šaliai.

„Turime teikti Ukrainai visokeriopą įmanomą pagalbą: politinę, finansinę, ekonominę ir karinę“, – kalbėjo L.

Linkevičius. Ministras taip pat atkreipė dėmesį į poreikį stiprinti informacinį saugumą ES valstybėse narėse, kaip atsaką į vis stiprėjančią Rusijos propagandą.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos bei Belgijos, Liuksemburgo ir Nyderlandų ministrų susitikimai vyksta kasmet vienoje iš šių valstybių. Vilniuje ministrai buvo susitikę 2009 metais. Liuksemburgo užsienio reikalų ministras Jeanas Asselbornas pakvietė kolegas kitąmet susitikti Liuksemburge. *LR URM*

LIETUVOS KARO AKADEMIJOJE STUDIJUOS JAV KADETAS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje studijas pradeda Virdžinijos karo instituto (JAV) antrojo kurso kadetas **Garrett Hendershott**. Iki birželio pabaigos jis studijuos Lietuvos karo akademijoje ir Vilniaus universitete.

Akademijoje G. Hendershott pagal individualią karinio rengimo programą dalyvaus mokymuose kartu su kitais jos auklėtiniais, tobulins karybos žinias.

Lietuvos karo akademija ir Virdžinijos karo institutas bendradarbiauja nuo 2001

metų. Kasmet akademijos III kurso kariūnas vieną semestrą studijuoja Virdžinijos karo institute, o šio instituto kadetas gilina pasirinkto akademinio dalyko žinias Lietuvoje.

2014 m. rugsėjo 12 d. Lietuvos karo akademija su Virdžinijos karo institutu pasirašė bendradarbiavimo ir akademinį mainų susitarimą, pagal kurį šios mokymo įstaigos išsipareigojo toliau keistis akademinę, mokslinių tiriamųjų darbų ir kita mokymą medžiaga, organizuoti studentų ir akademinio personalo mainus. *LR KAM*

JAV GINKLUOTĖS KONTROLĖS SPECIALISTAI VIRŠ LIETUVOS

Vasario 4-6 d. Lietuvoje lankėsi JAV ginkluotės kontrolės specialistai, kurie pagal Atviros oro erdvės sutartį orlaiviu OC-135B virš Lietuvos atliko mokymą žvalgomąjį skrydį. Skrydis buvo vykdomas iš Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės Šiauliuose. Jame taip pat dalyvavo Kanados ir Lietuvos ginkluotės kontrolės specialistai.

Tokie skrydžiai pagal nustatytas kvotas vykdomi visose prie sutarties prisijungusiose ESBO šalyse. *LR KAM*

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijoje sausio 30 dieną atidaryta nuotraukų paroda „Antano Poškos pėdsakais“, skirta lietuvių mokslininkui ir keliautojui A. Poškai atminti. Renginiu taip pat pažymimas Kalkutos universiteto garbės daktaro vardo (po mirties) suteikimas A. Poškai, prisimenamos lietuvių ekspedicijos, vykusios jo keliais Indijoje, Pakistane, aplink Baltijos jūrą ir Kaukaze.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sausio 30 dieną Vilniuje vykusiam susitikime paragino visus Europos humanitarinio universiteto (EHU) organų atstovus susiburti bendram tikslui ir užtikrinti, kad universitetas sklandžiai tęstų savo veiklą ir vykdytų išpareigojimus studentams, Baltarusijos visuomenei ir tarptautinei donorų bendruomenei. 2004 m. Baltarusijoje uždarytas ir nuo 2005 m. Lietuvoje įsikūręs baltarusių universitetas tretyje vis dar nėra pageidaujamas Baltarusijoje. EHU, sudarydamas sąlygas studentams įgyti išsilavinimą, nesaistomą ideologinių apribojimų, suteikia jiems ne tik mokslines žinias, bet ir ugdo juos kaip visapusiškas pilietiškas ir savarankiškai mąstančias asmenybes – Baltarusijos visuomenės ateities vadovus.

Lietuvos ambasada Paryžiuje kartu su turizmo asociacija „Baltic Wave Communication“ vasario 3 dieną Prancūzijoje veikiančių užsienio šalių turizmo biurų asociacijos ADONET renginyje iš visos šalies susirinkusiems spaudos, radijo, televizijos bei interneto žurnalistams tradiciškai pristatė Lietuvos turizmo sektoriaus naujoves ir svarbiausius renginius 2015-aisiais.

Lietuvos ambasadorė Kinijoje Lina Antanavičienė vasario 4–5 dienomis lankėsi Urumčio mieste, Sindziango uigūrų autoniminiame regione. Susitikime su regiono vicegubernatoriumi Mutielifu Hasimu ambasadorė pagrindinį dėmesį skyrė Lietuvos ir Kinijos bendradarbiavimui transporto srityje.

Lietuvos nuolatinis atstovas prie tarptautinių organizacijų Vienoje ambasadorius **Giedrius Čekuolis** vasario 3 d. įteikė skiriamuosius raštus Jungtinių Tautų biuro Vienoje generaliniam direktoriui ir Jungtinių Tautų Narkotikų ir nusikalstamumo prevencijos biuro (UNODC) vykdančiajam direktoriui Yury Fedotov. Vasario 4 d. ambasadorius skiriamuosius raštus įteikė Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties organizacijos (CTBTO) laikinojo techninio sekretoriato vykdančiajam sekretoriui Lassino Zerbo. Susitikime su Y. Fedotov aptarta Narkotikų ir nusikalstamumo prevencijos biuro ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos partnerystė, kartu vykdomi projektai nusikaltimų prevencijos, teisingumo, kovos su prekyba žmonėmis, nelegalaus migrantų transportavimo, sienų apsaugos ir kitos srityse.

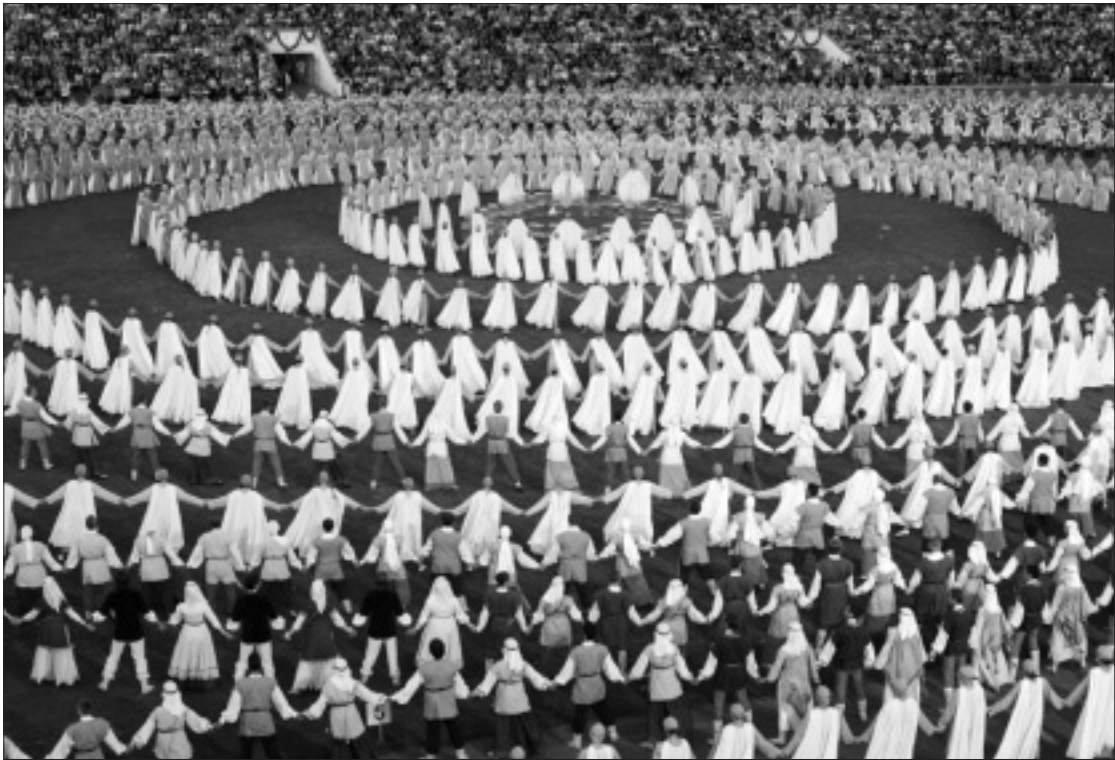

Lietuvos nuolatinis atstovas prie Europos Tarybos Vytautas Leškevičius (d.) ir Europoje pripažintas tapytojas Vilmantas Marcinkevičius. *LR URM nuotr.*

Europos Taryboje Strasbūre vasario 3 dieną atidaryta lietuvių tapytojo **Vilmanto Marcinkevičiaus** paroda, surengta Lietuvos nuolatinei atstovybei prie Europos Tarybos ir ET darbuotojų menų klubui bendradarbiaujant su Danijos galerija „NB“. Atidarydamas parodą Lietuvos nuolatinis atstovas prie Europos Tarybos Vytautas Leškevičius pažymėjo, kad Europoje pripažintas menininkas Vilmantas Marcinkevičius – puikus Lietuvos kultūros ambasadorius. „Linkiu, kad ekspresyvios Vilmanto drobės suteiktų Europos Tarybos darbuotojams taip reikalingo įkvėpimo rengiant ir primant ryžtingus bei teisingus sprendimus“, – renginyje sakė V. Leškevičius. Vilmanto Marcinkevičiaus darbų paroda Europos Tarybos rūmų fojė puikuosis visą vasarį.

LR Užsienio reikalų viceministras Neris Germanas vasario 4 d. susitiko su naujuoju Izraelio ambasadoriumi Lietuvoje **Amiru Maimonu**. Jis pabrėžė, kad Izraelio ambasados atidarymas Vilniuje – svarbus žingsnis Lietuvos ir Izraelio dvišaliuose santykiuose.

ANT SAVO ŽLUGUSIOS TĖVYNĖS KAPO MES SPJAUDĖMĖS IR ŠOKOM...

Dainų šventė.

Organizatorių nuotr.

Neseniai dienos šviesą Lietuvoje išvydo vertinga knyga „Lietuvos dainų švenčių tradicija, 1924–2014“, dedikuota Lietuvos dainų švenčių 90-mečio jubiliejui, ją išleido Lietuvos liaudies kultūros centras. Šis solidus leidinys, anot leidėjų, skiriamas „žmonėms, kurie sunkiais laikais sergėjo lietuvių kalbą, skleidė spausdintą žodį, budino sąmonę, kurie klojo ir tvirtino šios tradicijos pamatus”.

Išties puiki intencija. Juo labiau kad knygą rengė didelis būrys žmonių, vienaip ar kitaip susijusių su Lietuvos chorine kultūra, dainų švenčių tradicijomis. Didžiulės apimties (daugiausia kaip 500 p.) knygoje siekta aprėpti ir paskleisti kiek galima daugiau žinių apie visas dainų šventes iki pat pastarųjų metų. Pateikiami ne tik respublikinių dainų švenčių aprašymai su visais dalyviais, meno kolektyvų vadovais ir dirigentais, bet apžvelgiamos ir rajonų, miestų dainų šventės, paminint istorines jų ištakas.

Pasirodo, Biržuose, Kaune, Klaipėdoje, Kretingoje, Mažeikiuose, Pagėgiuose, Plungėje ir kai kur kitur dainų švenčių daigai kalėsi gerokai anksčiau, negu įvyko pirmoji visos Lietuvos dainų šventė Kaune 1924 m., ir siekia XIX a. pabaigą. Keista, kad šiame įspūdingame sąrašė nėra Kaišiadorių. Ar ten nieko nevyko, ar neatsirado, kas parengtų medžiagą šiai knygai?

Aptartos ir lietuvių išeivijos JAV, Kanadoje, Australijoje įvairiu laiku, nors ne visur periodiškai, rengtos dainų šventės. Minima lietuvių dainų šventė Petrapilyje, Česlovo Sasnausko pastangomis įvykusi 1894 m. Pagerbti lietuviai Igarkos tremtiniai, surengę savo dainų šventę 1953 m. Gaila, knygos rengėjai nepaminėjo pirmosios lietuvių išeivių šventės, įvykusios Vakarų Vokietijoje 1946 m.

(tais pačiais metais surengta ir pirmoji sovietinė). Viurcburge susibūrę pabėgėliai iš bolševikinės Lietuvos surengė dainų šventę, siekdami toliau tęsti tautos kultūrinės tradicijas, kad bent kiek prašviesintų liūdną savo dalią. Žinoma, tai buvo kukli šventė, joje dalyvavo 7 chorai su 600 dalyvių.

Knygoje gausu faktinės medžiagos, geros kokybės nuotraukų, puiki spaudos kokybė. Sudėtos visos dainų švenčių koncertų programos. Turtinga knyga, kurią ne gėda nei pačiam paimti į rankas, nei padovanoti garbingam svečiui, juo labiau kad šalia lietuviško pateikiamas ir tikslus vertimas į anglų kalbą. Tokia knyga galėtų puikuotis UNESCO muziejuje ar bibliotekoje, bylodama pasauliui apie garbingą kultūrinę mūsų tautos praeitį ir dabartį. Rengėjai ir leidėjai atliko didžiulį kruopštų darbą. Dėl knygos išliekamąsios vertės irgi netektų abejoti, jeigu...

...Jeigu skaitydami apie pirmąją sovietinę 1946 m. dainų šventę, rastume bent vieną kitą užuominą, kokiomis sąlygomis ta šventė vyko. Ji buvo surengta LKP CK nutarimu. Svarbiausi jos ideologai, suprask, lietuviškų tradicijų „puoselėtojai”, – Kazys Preikšas, Juozas Žiugžda, Lietuvos komjaunimo CK sekretorius Eduardas Mieželaitis ir panašūs veikėjai. Kitos dainų šventės programoje jau įrašytas ir Mečislovas Gedvila, Leokadija Diržinskaitė...

Tai vis tie žmonės, labiausiai „nusipelnę”, kad neišnyktų lietuvių kalba, tautos papročiai, tradicijos. Vienaip ar kitaip jie „nusipelnė” ir tautiečių trėmimo į Sibirą, kryžių griovimo, šventovių pavertimo sandėliais ar kitomis „liaudžiai reikalingomis” patalpomis bylai. Ar minėti ir nepaminėti kolaborantai iš tikrųjų verti vadintis Lietuvos kultūros puoselėtojais

ir tradicijų tęsėjais? Knygoje jokių paaiškinimų nerandame. Leidėjai apsiribojo nuogais faktais ir nusiplovė rankas. O juk 1946-aisiais miestelių aikštėse, pakelėse tysojo išniekinti Lietuvos partizanų kūnai, liejosi kraujas tų, kurie drįso nepritarti sovietų režimui, raudojo vaikai, vežami į Sibirą...

Lietuva buvo išprievartauta, išbraukta iš pasaulio žemėlapių, o dainų šventės dalyviai giedojo himną „tautų tėvui” Stalinui, kuris taip maloniai žvelgia į juos 1950 m. dainų šventės nuotraukoje. Makabriškas vaizdelis, tiesa? Ir kaip čia neprisiminsi Vinco Mykolaičio-Putino, kurį perfrazavus galima pasakyti: „Ant savo žlugusios Tėvynės kapo mes spjaudėmės ir šokom...” (Mortuos voco). Galima tik spėlioti, ką pagalvos kitataučiai, apie tokias mūsų „tradicijas” skaitydami anglų kalba. Ar to siekė knygos leidėjai? O minimos dainų šventės dalyviai ir dirigentai? Kokių minčių ir jausmų apimti jie garbino Lietuvos „išvaduotojus”?

Buvo metas, kai reikėjo kaip nors išgyventi, išlikti. Tačiau šiandien apie „šviesią” praeitį jau galime sakyti visą tiesą. Kodėl apie tai nepamastė knygos autoriai? O gal jiems tai nė nerūpėjo? Gal todėl ir pirmosiose jau dabartinės nepriklausomos Lietuvos dainų šventėse (turiu galvoje dainų dieną) buvo juntamas tam tikras sutrikimas. Atsikovojo laisvę, bėgam į dešinę, bėgam į kairę, o sovietinis šleifas niekaip neatsikabina. Juozas Mikutavičius įžanginiame knygos žodyje rašo: „Sovietiniais metais dainų švenčių tradicija buvo tęsiama.” Kuri tradicija? 1924-ųjų ar 1946-ųjų? Sprendžiant pagal knygos turinį, atskaitos taškas turėtų būti 1946 m.

Grįžkime prie faktų (istorinių?). Kai kas paprieštaraus: juk taip buvo, negi galima tai

neigti? Teisingai, buvo ir neigti to niekas nesiūlo. Bet ar galima nutylėti, kad tais laikais neleista dainuoti net Juozo Naujalio ir Maironio „Lietuva, brangi”, o ką jau ir kalbėti apie Vinco Kudirkos „Tautišką giesmę”? Po tokių padainavimų neišvengiamai laukė Sibiro „kurortai”. Prisiminkime ir tai, kad joks koncertas negalėjo apsieiti be dainos apie Staliną, vėliau Leniną ir vienintelę „neklystančią” partiją.

Taigi faktai, faktai, faktai... Čia savaime ateina į galvą Juodojo ir Baltojo metraštininkų dialogas iš Justino Marcinkevičiaus dramos „Mindaugas”. Juodasis metraštininkas tvirtina, kad svarbiausia ateities kartoms yra datos, skaičiai, nuogi faktai. Baltasis metraštininkas primena, kad už tų datų ir skaičių visada yra gyvi žmonės. Jie mylėjo, kentėjo, džiaugėsi, neapkentė, svajojo ir mirė už savo svajonę arba ją išdavė. Tačiau Juodajam metraštininkui tai nė motais...

Ši knyga apie Lietuvos dainų švenčių istoriją – tarytum lakmuso popierėlis, parodantis, ką norima perduoti ateinančioms kartoms. Joje skaitytojai neras nė užuominos, kad būtent 1946 m. dainų šventė buvo ryški tautos dvasinės okupacijos apraiška (o gal forma)? Dvasinė okupacija yra baisesnė ir pavojingesnė net už fizinę. Dar ir šiandien tos dvasinės okupacijos pančiai varžo daugelį valstybės gyvenimo sričių.

Gal jau atėjo laikas suprasti, kad didelę dalį knygoje minimų tradicijų tęsė ir puoselėjo ne tauta, o kvislingai, kuriems diriguojant lietuvių tauta, sutartinai giedanti himną okupantams, vis labiau priminė klusnią avių bandą? Toks knygos leidėjų, švelniai tariant, neapsižiūrėjimas ver-

čia klausti: ar tai pilietinės atsakomybės stoka, ar (ne) sąmoningas okupacijos laikų ilgesys? Kokią žinią siunčiame pasauliui, didžiudamiesi tokių tradicijų tąsa?

Netoli tas metas, kai dainų švenčių batutą perims kiti žmonės, gimę jau dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje. Ar švaria sąžine perduodame jiems dainų švenčių estafetę? O reikėjo tiek nedaug: vienu kitu sakiniu paminėti tuos kruvinus laikus, kai buvo surengta pirmoji sovietinė dainų šventė, neabejotinai turėjusi toli siekiančių ideologinių tikslų.

Kokia gi yra dainų šventės esmė? Manychiau, anaipol ne meninio lygio demonstravimas, nors tai irgi svarbu. Dainų šventė, mano galva, pirmiausia turėtų būti pilietiškumo, tautinės savimonės ir patriotiškumo žadinimo būdas ar forma. Tai ypač aktualu mūsų dienomis, kai ne vienas Lietuvos choras yra pasiekęs tarptautinio pripažinimo, dalyvaudamas įvairiuose konkursuose, plačiai koncertuodamas. Dainų šventės į užsienį neišvešime. Ji gali klestėti ir tobulėti tik savo žemėje. Lietuvos žemėje, nes čia mūsų šaknys, čia protėvių kapai...

Nenorėčiau baigti rašinio minorine gaida. Po dešimties metų Lietuva minės (jeigu Dievas laimins) dainų švenčių šimtmetį. Bus gera proga išleisti kitą leidinį, papildytą ir be „neapsižiūrėjimų”, kurie iškraipo Dainų švenčių istoriją. Juo labiau kad į minėtą knygą neįtraukta išties įspūdinga ir daugeliu atvejų tautiška, lietuviška 2014-ųjų dainų šventė. Viliusosi, būsimajame leidinyje atsiras vietos ne tik nuogiems faktams, bet ir Baltojo metraštininko komentarams...

Lina Dumbliauskaitė, „Kultūros barai”

KULTŪROS KRONIKA

Prasidėjus vieno garsiausių Lietuvos diplomatų, filantropų ir mecenatų, kompozitoriaus Mykolo Kleopo Oginskio metams, kultūros ministras Šarūnas Birutis sako, jog šie metai bus ypatingi Lietuvos kultūros ir verslo bendradarbiavimui – bus ieškoma naujų bendradarbiavimo formų, pradėta įgyvendinti kultūros mecenatystės strategija.

Sausio 27 dieną įsteigta Visuomenės informavimo etikos asociacija. Asociaciją įsteigė Lietuvos žurnalistų sąjunga, Lietuvos žurnalistų draugija, Interneto žiniasklaidos asociacija, Lietuvos radijo ir televizijos asociacija, Regioninių televizijų asociacija, Lietuvos kabelinės televizijos asociacija ir Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacija. Ji pakeis iki šiol veikusią Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos komisiją. Be profesinės etikos pažeidimų ir asmenų skundų dėl žiniasklaidos veiklos nagrinėjimo, komisija nagrinės viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų tarpusavio ginčus.

Kaune minimos ilgamečio Čiurlionio dailės muziejaus vadovo Pauliaus Galaunės ir jo žmonos, operos dainininkės Adelės, gimimo metinės. Parodoje išskirtinis dėmesys skiriamas liaudies menui, kurio išsaugojimu ypač rūpinosi P. Galaunė. Žmona, operos solistė Adelė, teatre sukūrė dvi dešimtis vaidmenų, vėliau vadovavo chorams, namų salone mokė mokinius. Sutuokti Juozo Tumo-Vaižganto, P. ir A. Galaunės, pasak muziejinių, gyvena santarvėje, augino sūnų ir dukrą – jie dabar gyvena Jungtinėse Valstijose. Dukra tėvų namą padovanojo Čiurlionio muziejui. **LRT**

ŽMONĖS UŽ GROTŲ

Romualdas Kriaučiūnas

2014 m. spalio mėn. „Monitor on Psychology” žurnale išspausdintame straipsnyje pateikiami „The National Research Council” duomenys apie daugiausia kalinių turinčias valstybes. Skaičiai rodo, kad Jungtinėse Valstijose 100 000 gyventojų tenka 707 kaliniai. Antroje vietoje puikuo-jasi Rusijos federacija su 474 kaliniais 100 000 gyventojų. Toliau seka Ukraina (286), Lenkija (209), Turkija (188), Vengrija (186), Čekija (157) ir t. t. Lentelės apačioje šaly-s, kuriose įkalintųjų mažiausia -tai Suomija (58), Švedija (67), Norvegija (72), Vokietija (77), Šveicarija (82).

Nors JAV turi tik 5 proc. pasaulio gyventojų, jose yra beveik 25 proc. pasaulio ka-linių. Tai yra 2.2 mln. kalinių. Per paskutinius keturius dešimtmečius JAV sugriežtėjęs nusistatymas prieš nusikal-timus perpildė šalies kalėji-mus. Kalėjimų naujokai yra iš neturtingųjų luomo, mažai išsilavinę, dažniausiai ne ba-ltųjų rasės. Apie pusę jų turi psichinės sveikatos problemų. JAV įkalinimo procentas yra dešimt kartų didesnis nei dau-gumos Vakarų Europos kraštų. Kur dideli skaičiai, ten būna ir didelės išlaidos. Prieš 20 metų JAV federaliniai ir valstijų ka-lėjimai išleido 12 bil. dolerių kasmet. Dabar tos išlaidos siekia apie 60 bil. dolerių per metams. Tai nereiškia, kad JAV turi proporcingai daugiau nusikaltėlių. Tai reiškia, kad JAV su jais kitaip tvarkomasi ir todėl didesnė proporcija atsiduria už grotų.

Kalinių skaičiai Amerikoje didėjo nuo 1960 ir 1980 metų – iš dalies dėl padidėjusio nar-kotikų platinimo ir vartojimo. Į šį nusikaltimo tipą atsakyta padidintomis bandomis ir ilgesniu įkalinimu, bet tai nu-sikaltimų bangos nesumažino.

Pastebėta, kad kalinių skai-čius didėjo valdžiai mažinant ir, kiek galima, panaikinant valdiškas psichiatrines ligoni-nes. Apskaičiuojama, kad maž-daug 72 000 kalinių būtų buvę tų ligoninių pacientai. Kalinių psichinė sveikata prastėja, apie pusę kalinių turi psichinių problemų. Pasikeitimai ypač palietė juodaodžius. Paaiškėjo, kad 2011 m. apie 40 proc. ka-linių buvo juodaodžiai, nors tuo metu jų proporcija krašte buvo 13 proc. Ispanų kilmės kalinių irgi buvo didesnis pro-centas nei jų proporcija krašte. Įdomu, kad dėl to kaltinami ne nusikaltėliai, bet teismai ir jų sukurta procedūra. Prie to prisideda ir kaltinimai rasizmu.

Ne paslaptis, kad liberalių pažiūrų stebėtojai ir tyrinėtojai

stengiasi išteisinti nusikaltė-lius ir kaltę verčia teisėtvarkai bei teismams. Jie taip pat yra įsitikinę, kad kalėjimuose neužtenka švietimo ir amatų mokymo programų, kurios paruoštų nusikaltėlius naujam gyvenimui išėjus iš kalėjimo. Aišku, jų nuomone, kalėjimai kalti ir dėl psichinių negala-vimų. Pagaliau kaltinamuoju pirštu rodoma į privatizuoja-mus kalėjimus, kurių interesai yra savo verslą plėsti, o ne kalinius reabilituoti.

Kas daroma ar darytina padėčiai pakeisti? B. Obamos administracija bando suma-žinti išlaidas. Bandoma kai kuriems su narkotikais susi-jusiems kaliniams sumažinti jų įkalinimo bausmės laiką. Peržiūrimi įstatymai, ieškant būdų sumažinti minimalaus įkalinimo laiką. Kalbama apie amatų apmokymo programas, kurios, sumažinus kalinimo laiką, būtų labiau prieinamos. Kitiems kaliniams, kuriems reikalingas psichiatrinis gy-dymas, būtų plečiami gydymo centrai. Kalbama apie reikalą kovoti su neturtu, narkomanija ir švietimo stoka. Bet niekur net neužsimenama apie rei-kalą ugdyti ir auklėti vaikus tradicinių vertybių pagrindu. Bijomasi, kad kam nors tai gali nepatikti, nes čia gali būti kokios nors religinės užgaidos, kurias neva draudžia JAV Konstitucija.

Kai buvau jaunas, buvo didelė negarbė, tiesiog gėda, net nuodėmė laužyti įstatymus, nusikalsti, apsigogti, ką nors nuskriausti. Turėti reikalų su policija irgi reikėjo vengti iš paskutiniųjų. O apie teismus ir kalėjimo bausmę nežinojau tik iš laikraščių. Kai buvau stu-dentas, žinojau tik vieną atvejį, kur lietuvis buvo nubaustas kalėjimu. Jo „nusikaltimas” buvo tai, kad jis, būdamas Lietuvos pilietis, atsisakė eiti tarnauti į JAV kariuomenę. Jo advokato teigimu, JAV ir Lietuva turėjusi susitarimą (ar sutartį) dėl to, bet teisėjas į tai nekreipęs dėmesio.

Laikai, kai žmonės vado-vavosi sąžine ir moralinėmis vertybėmis, grimsta į praeitį. Nebe gėda apsigogti, kitus skriausti, patekti į kalėjimą. Kai kur sėdėjimas kalėjime ne tik suprantamas kaip į suaugu-siųjų gretas perėjimo ritualas, bet ir tam tikras prestižas. Kitiems kalėjimas sukuria saugumo jausmą. Tretiems laikas, praleistas kalėjime, duoda progą pailsėti, pastogę, neblogą maistą, sveikatos priežiūrą, laisvalaikio užsiėmi-mus. Apsukresni kalėjime gali siekti mokslo, išmokti naujo amato. Kai kurie sociologai

Gedimino pilies bokšte plevėsavusi 2014-ųjų vėliava tradiciškai perduota vienai Lietuvos mokyklai. Šiais metais ji atiteko Telšių Žemaitės gimnazijai.

LR KAM nuotr.

TINKLALAPIS PADĖS UŽSIENYJE GYVENANTIEMS VAIKAMS SUSIPAŽINTI SU LIETUVYBE

Grupė mokslininkų ir pe-dagogų parengė tinklalapį, kuriame metodinės medžia-gos ir naudingos informacijos ras lituanistinėse mokyklose užsienyje dirbantys pedago-gai. Projekto autoriai sako, jis bus naudingas ir emigra-cijoje vaikus auginančioms šeimoms bei grįžusiems į tėvynę.

Lituanistinių mokyklų pasaulyje yra daugiau kaip pusantro šimto. Norvegijoje lituanistinių mokyklėlių ir mokymo centrų projekto rengėjai suskaičiavo šešis. Lietuvių vaikus Norvegijoje mokanti Laimutė Skiudulė sako, viename tinklalapyje pateikta mokymo medžia-ga jai bus labai naudinga. „Kiekvienas dirba, kaip įsi-vaizduoja, o čia viskas api-bendrinta, nenuklysi į lan-kas”, – tvirtina ji.

Tinklalapyje – mokymo planai, užduotys lietuvių kalbos, istorijos, geografijos,

gyvenimą kalėjime vadina nauju gyvenimo stiliumi, al-ternatyvia švietimo sistema. Paradoksas, bet Amerikoje kalinio išlaikymas metams kainuoja maždaug tiek pat, kiek kainuoja mokslas geriau-siuose krašto universitetuose.

Savo šaltiniuose nemačiau Lietuvos įkalinimo proporcijų. Juos suradau internete. Įdomu, kad keturiose geografiškai artimai esamose šalyse tos įkalinimo proporcijos irgi labai panašios. Gudijoje kiekvie-nam 100 000 gyventojų tenka 335 kaliniai. Lietuvoje – 322, Latvijoje – 264, Estijoje – 235. Yra viena Europos šalis netu-rinti kalinių. Tai San Marinas. Lichtenšteine 100 000 gyven-tojų tenka 19 kalinių. Danijai priklausančiose Faero salose – 19, Islandijoje – 47, Andoroje – 56, Suomijoje – 58 ir t. t. Kaip matome, beveik visose šalyse yra žmonių už grotų, tik jų proporcijos, palyginti su laisvais piliečiais, svyruoja.

pilietiško ir etnokultūros pamokoms. Užsienyje gyve-nančioms šeimoms – moko-mieji žaidimai, elektroniniai leidiniai, knygos lietuvių kalba, vadovėliai ir pratybų sąsiuviniai. Projekto autoriai sako, jog lituanistinių mo-kyklėlių mokytojams kartais nelengva emigrantų vaikus įtikinti mokytis lietuvių ka-lbos.

„Jau paauglystėje, jeigu šeima gyvena užsienio šalyje ir neplanuoja, neprojektuoja savo sugrįžimo [vaikai nebe-nori mokytis lietuvių kalbos – LRT.lt]. Kaip padaryti, kad vaikai norėtų mokytis lietu-vių kalbos, kultūros? Galbūt tai nėra lietuvių kalbos, tie-siog lietuvybės, Lietuvos pažinimas”, – svarsto pro-jekto „Lituanistinis modelis” vadovė dr. Odeta Norkutė.

Teigiama, kad lituanisti-niam švietimui skirtas tin-klalapis padės ir Lietuvos pedagogams, kurie moko iš užsienio grįžusius lietuvių vaikus.

„Pradžia būna sunki, nes vaikai sunkiai kalba ir rašo arba labai sunkiai rašo, todėl mūsų klasės šiek tiek mažes-nės. Esmė – darbo individu-alizavimas. Negali vienodai dirbti su visa klase, turi ma-tyti vaiką, jo poreikius, žinias ir pagal tai organizuoti darbą pamokoje”, – sako Vilniaus lietuvių namų istorijos mo-kytoja Janina Varnienė.

Europos sąjungos fondų bei Švietimo ir mokslo minis-terijos finansuotas projekto „Lituanistinis ugdymo mo-delis,, kūrimas truko trejus metus. Jame dirbo aštuoniolika mokslininkų ir pedagogų. **LRT**

MONETA, SKIRTA MIKALOJAUS RADVILOS JUODOJO 500-OSIOMS METINĖMS

Kolekcinės monetos dailininkas – R. Jonas Belevičius. **LB nuotr.**

Lietuvos bankas (LB) va-sarį išleis 20 eurų vertės ko-lekcinę sidabro monetą, skirtą Mikalojaus Radvilos Juodojo 500-osioms gimimo meti-nėms.

Kaip pranešė LB, monetos bus išleistos 3 tūkst. vienetų tiražu, jų nuo vasario 4 dienos bus galima įsigyti LB kasose Vilniuje ir Kaune.

M. Radvila Juodasis buvo Olykos ir Nesvyžiaus kuni-gaikštis, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) didy-sis maršalka, Vilniaus vaivada ir LDK kancleris, gimęs 1515

metų vasario 4 dieną.

Kiekviena valstybė narė, kurios valiuta yra euras, turi teisę kaldinti kolekcinės eurų monetas, savo nuožiūra pa-sirinkdama nominalą, metalą ir kitas ypatybes. Šios mo-netos turi reikšmingai skirtis nuo apyvartinių monetų bent dviem iš šių trijų požymių: spalva, skersmeniu ar svoriu.

Tokios monetos yra mo-kėjimo priemonė tik jas išlei-dusioje šalyje, skirtingai nei apyvartinės ir proginės eurų monetos, galiojančios visoje euro zonoje. **LRT**

RENGINIŲ KALENDORIUS

Vasario 15 d., sekmadienį, 9:50 v.v. Šv. Kazimiero aikštėje vėliavų pakėlimas, **10:00 v.v. Šv. Mišios** Šv. Kazimiero šventovėje.
Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

Vasario 21 d. 7:00 v.v. Lietuvių namų viršutinėje salėje įvyks grupės iš Lietuvos „Sėduvos bernai“ koncertas.
Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

Vasario 27 d. 7:00 v.v. Lietuvių namų viršutinėje salėje įvyks Donato Montvido koncertas.
Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

ARGENTINA

Lietuvos Respublikos diplomatės aplankė Argentina. Sausio 13 d. mūsų draugiją aplankė LR URM Lietuvių išeivijos departamento direktorė Gintė Damušytė ir Lietuvos generalinė konsulė Brazilijoje Laura Guobužaitė. Ji susitiko su SLA Valdybos ir draugijos nariais, buvo paminėti 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje įvykiai, pasikalbėta apie dabartinę veiklą ir tolimesnius numatytus projektus bendradarbiaujant su Lietuvos institucijomis.

Viešnia susitiko su Lietuvos garbės konsulu dr. Sergio Nunes ir aplankė Aušros Vartų parapiją ir kitas lietuvių draugijas.

XVIII Pietų Amerikos Lietuvių jaunimo suvažiavimas. Pirmasis Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenių suvažiavimas. Urugvajaus lietuvių kultūros draugija suorganizavo XVIII Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimą (sausio 13-18 dienomis) ir pirmą Pietų Amerikos bendruomenių suvažiavimą (sausio

16-18 d.) juose buvo apsvastyti lietuvių jaunimo veiklos ypatumai šioje pasaulio dalyje ir lietuvių bendruomenių santykiai bei bendradarbiavimas ateityje su Lietuva. Šiuose renginiuose taip pat dalyvavo Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius, URM užsienio lietuvių departamentą direktorė Gintė Damušytė, Lietuvos generalinė konsulė Brazilijoje Laura Guobužaitė ir prelatas Edmundas Putrimas.

Vasario 16-osios minėjimas mūsų patalpose. Sekmadienį, vasario 15 d., 13 val., bus paminėta Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Po to bus paruošti pietūs.

Vasario 16-osios ir Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo 1991 m. kovo 11 d. šventės Argentinos Lietuvių Bendruomenė ruošiasi paminėti šias dvi **Lietuvos Nepriklausomybės šventės kovo 7 d., Lietuvių centro patalpose.**

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje inf.

ANGLIJA

Šv. Mišios, skirtos Lietuvos valstybės atkūrimo 97 metinėms paminėti. Vasario 15 d., sekmadienį 12 val. Londone lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčioje, 21 The Oval, London E2 9DT.

Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas Barkingo rotušėje ir skvere. Vasario 16 d., pirmadienis, 10:30 val. Barking Town Hall, London.

ŠVEDIJA

Į Stokholmą atkeliavo paroda

Stokholmo armijos muziejuje vasario 4 d. atidaryta paroda „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai ir jų rekonstrukcija“ bei surengtas jai skirtas tarptautinis seminaras.

Atidarydamas Lietuvos ambasados Švedijoje iniciatyva surengtą parodą Lietuvos ambasadorius Stokholme **Eitvydas Bajarūnas** pabrėžė, kad ši paroda ir Valdovų rūmų atstovų vizitas yra svarus indėlis stiprinant Lietuvos ir Švedijos kultūrinį bendra-

(Atkelta iš 7 psl.)

ST. PETERSBURG, FL

stoti ir susikaupimo valandėlė pagerbti sausio 13-tąją žuvusių, kurių nuotraukos, lydint gedulo muzikos garsams, buvo rodomos scenos ekrane. Jautriai paveikė ekrane rodoma Alytaus moksleivių pasiūta ir gatvėmis nešama 200 metrų Lietuvos Trispalvė.

Dėkojame kalbėtojui V.Navickui. Ačiū Mečiui Šilkaičiui ir Aurelijui Kilbauskui, talkinusiems parodant DVD.

XV Floridos Lietuvių golfo turnyras. Štai ir vėl randame LR garbės konsulo Vakarinei Floridai Algimanto Karnavičiaus kvietimą:

„Sunku patikėti, kad mes ruošiamės surengti jau penkiolikąjį Floridos lietuvių golfo turnyrą, į kurį suskrenda ir dalyvauja golfininkai iš JAV ir kitų šalių. Pagal konsulate gautamus skambučius ir elektroninio pašto laiškus iš Mičigano ir kitų šiaurės valstijų ir Kanados, sprendžiu, kad daug kas ieško pakaitos nuo žvabios šių metų žiemos. Nėra klausimo...Puikus yra laikas dabar būti Floridoje!

Dauguma žaidėjų yra lietuvių kilmės, bet kiekvienais metais kviečiame ir dalyvauja daug draugų ne lietuvių, kuriuos padarome „garbės lietuviais“ turnyro metu.

Turnyro renginiai prasideda vasario 26 d. ir baigiasi pagrindiniu FLO – XV turnyru kovo 2 d.

Šeštadienio vakarą, vasario 28 d., Lietuvių klube, 6:30 iki 9:00 v. v. rengiame golfininkų, jų draugų ir visų turnyro draugų susipažinimo vakarą. Susitikite ir pasisveikinkite su golfininkais ir jų draugais. Gardus ir prašmatnus lietuviškas bufetas, paruoštas Angelės Straukienės. Veiks atviras (*open*) gėrimų baras. Šiais metais valgis ir gė-

plauką” peržiūra. Vasario 19 d., 18:30 val. Lietuvos ambasadoje Londone. Dalyvauja filmo scenarijaus autorė bei režisierė Ramunė Sakalauskaitė. Filmas „Pakeliui į prielauką” skirtas vienam ryškiausių šiuolaikinių teatro režisierių Rimui Tuminui.

Artūro Joniko tapybos darbų paroda. Kovo 2-15 d., paroda veiks pirmadieniais – šeštadieniais nuo 8 iki 16 val. Westminster Reference Arts Library, London.

LR ambasada JK inf.

darbiavimą istorijos paveldo srityje.

Valdovų rūmus reprezentuojančią parodą, kuri Armijos muziejuje veiks iki kovo 9 d., sudaro 17 informacinių stendų. Juose pateikiama Lietuvos didikų kunigaikščių rūmų istorinės raidos apžvalga. **LR URM**

rimai yra įskaityti į dalyvavimo renginyje auką, kuri yra 45 dol. Rezervacijos būtinės.

Šiais metais Susipažinimo vakare taip pat pakviesti dalyvauti LR ambasadorius ir Lietuvos Respublikos garbės konsulai JAV, kurie tuo metu bus atskridę dalyvauti metiname garbės konsulų suvažiavime mūsų mieste.

Kaip ir praeitus kartus, visas turnyro renginių pilnas skiriamas labdaros organizacijai „Vaiko vartai į mokslą” (Child’s Gate to Learning).

Kviečiu priimti mano kvietimą dalyvauti renginiuose, sutikti senus draugus, susipažinti su naujais, pasidžiaugti golfo žaidimu, puikiu Floridos oru ir kartu paremti naudingą ir vertingą organizaciją.”- rašo garbės konsulas A. Karnavičius.

Linkime garbės konsului ir golfininkams sėkmės!

Išsamią XV turnyro informaciją rasite turnyro spaudinyje Lietuvių klube arba konsulato svetainėje www.ltconsulflorida.com

Lietuvos Dukterų draugijoje. Lietuvos dukterų dr-jos St. Peterburgo skyriaus Kalėdinis susirinkimas-pabendravimas įvyko gruodžio 2 d. klubo salėje. Dalyvavo 19 narių ir 8 viešnios.

Skyriaus dvasios vadas kan. B. Talaišis dėl laidotuvių negalėjo dalyvauti susirinkime, todėl invokacijos nebuvo.

Rūta Bandžiukienė perskaitė pranešimą apie skyriaus nutarimą ir užduotį jai praeitą vasarą nuvežti 1,100 dol. nuolatiniais skyriaus globotiniams: pelno nesiekiančiai organizacijai „Kitoks vaikas”, kur dirbama

„DIRVAI” AUKOJO:

A.Sutkus, Beverly Shores, IN 100
R.Strimaitis, Los Altos, CA..... 50
S.Obelenis, Novelty, OH 45
S.Petravičius,
Rancho Palos Verde, CA..... 20
R.Guzulaitis, Indianapolis, IN.. 15
G.Likander, Kankakee, IL 10
R.Nemanis, Dearborn Hts, MI . 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

su autizmo bei aspergerio vystymosi sutrikimą turinčiais vaikais bei jų šeimoms; Gargždų vaikų globos namams „Naminukai” ir Klaipėdos „SOS vaikai” įstaigai.

Skyriaus išdininkė Aldona Česnaitė pateikė ataskaitą apie 1,500 dol. finansinę paramą, pasiūstą Kelmės ligoninės slaugos skyriui.

„Garage sale” davė 120 dol. pelno, o susirinkimo metu surinkta 375 dol. aukų.

Skyriaus pirmininkė Aldona Stasiukevičienė dėkojo visoms dalyvaujančioms susirinkime ir savo aukomis paremiančioms LDD-jos veiklą. Ačiū J. Giedraitienei, kuri pasakė, kad „Lietuvos dukterys” yra viena iš svarbiausių organizacijų” Ji visada mielai aukoja 100 dol.

Baigdama susirinkimą pirmininkė pakvietė dalyves prie suneštinių vaišių, kurios šį kartą buvo pagardintos raudonu vynu –dovanotu Vytauto Prialgausko. Ačiū jam.

„Lietuvių žinios”, Nr. 462.

A.† A. DONATUI NASVYČIUI

mirus, žmoną RIMGAILĘ, dukteris AUDRĄ ir RŪTĄ su šeimomis bei gimines nuoširdžiai užjaučia

Skautų akademikų Klyvlendo skyrius

A.† A. DONATUI NASVYČIUI

mirus, Jo mielai žmonai RIMUTEI ir dukrelėms AUDRAI, RŪTAI ir jų šeimoms reiškiu gilią užuojautą. Labai pasigesime Jo vargonų skambesio šeštadieniais vakaro šv. Mišiose Dievo Motinos bažnyčioje, Jo fotografavimo ir visur dalyvavimo... Ilsėkis ramybėje, mielas DONATAI.

Rimutės draugė Giedrė Kijauskienė

SPORTAS

TĘSIASI ISTORINIS LIETUVIO PLAUKIMAS „VOLVO OCEAN RACE” VARŽYBOSE

Vienintelis varžybose plaukiantis lietuvis Rokas Milevičius. Organizatorių nuotr.

Vasario 8 d., „Volvo Ocean Race” jachtų flotilė startavo ketvirtajame varžybų etape iš Sanjos uosto Kinijoje į Oklendą Naujoje Zelandijoje. Priešakyje – 5.264 jūrmylės (apie 9.800 km) ir apie 22 dienos kovos ant vandens.

Panašu, kad buriuotojų šįkart laukė gan atšiaurios oro sąlygos, o stiprus apie 30 mazgų pūstels nuo pat starto. Tikra atgaiva po praėjusio bevėjo etapo.

„Turėtų būti stiprūs vėjai, laivą irgi ruošėm tokioms sąlygoms. Šis etapas oro sąlygomis turėtų būti panašiausias į antrąjį. Antrąjį etapą mes laimėjom, taip kad tikimės, jog ir šis etapas mums pasiseks. Laukia vėl įspūdingas paburiavimas, visi laivai ruošiasi kitaip, ir viskas vėl prasideda nuo nulio,” – prieš startą komentavo vienintelis varžybose plaukiantis lietuvis Rokas Milevičius.

Olandų komanda „Team Brunel”, kuriai priklauso R. Milevičius, šiuo metu bendroje įskaitoje užima trečiąją vietą. Iš pirmosios pozicijos jie pasitraukė po nesėkmingo trečiojo etapo iš Abu Dabio į Sanją Kinijoje, kurį atplaukė penkti.

„Mūsų tikslas po šio etapo vėl atsitiesti. Ką tik turėjome susirinkimą, kuriame nusprendėme, kad mes plaukiame

gerai, didelių blogų dalykų ir pokyčių komandoje nebus. Viskas, kas susiję su laivo valdymu ir laivu, yra mūsų naudai. Tikrai per daug nusimename dėl penktos vietos praėjusiam etape. Mūsų tikslai – TOP 3, bet tikimės atsitiesti ir iškovoti pirmąją vietą,” – sakė R. Milevičius.

„Team Brunel” yra vienintelė iš šešių varžovių, kurių komandos sudėtyje dar nebuvo pasikeitimų. Devynis mėnesius plaukti varžybose aplink pasaulį – didelis iššūkis ne tik fizine ar psichologine prasme, bet ir šeimos atžvilgiu. Įgulos paprastai keičia po vieną ar kelis savo narius, taip bandydami taupyti jėgas ir įnešti šviežių minčių ar idėjų. Tačiau R. Milevičius įsitikinęs, kad jam jėgų užteks iki pat galo.

„Kai kas vadina mūsų komandą senamadiška, nes mūsų planas yra plaukti visas varžybas nekeičiant nei vieno įgulos nario, taip išlaikant įgulą stiprią, suderintą ir labiausiai susidurbusią,” – komandos strategiją atskleidė R. Milevičius.

Daugiausiai pasikeitimų prieš šį etapą – varžybose pirmaujančiųjų kinų „Dongfeng” įguloje, pakeisti net keturi iš aštuonių narių. Komandos kapitonas prancūzas Charles Caudrelier’as aiškino, jog jų

komandoje yra keturi kinai naujokai ir jiems svarbu juos apmokyti ateities lenktynėms. Dėl to vienu kartu jachtoje pasikeisdami plaukia po 2 kinus.

„Tokia buvo ir yra esminė mūsų plaukimo sąlyga,” – aiškino jis.

Panašu, kad pirmosios kelios dienos varžovams bus gana sudėtingos – nuolatinės laviruotės prieš stiprų vėją, didelės bangos. Tokios „duobėtos” sąlygos neduos buriuotojams progos pradžioje apšilti, tačiau tame yra ir geroji pusė – vos per kelias dienas jie nuplauks gana reikšmingą atstumą.

O tada – malonioji varžybų dalis: maršrutas, kuris driekiasi skersai Ramiojo vandenyno, palei įstabaus grožio atostogų salas.

„Vienintelė bėda – kad jų praktiškai nepamatysim, nes jas pasieksim ir praplauksim labai greitai!” – juokėsi „Team Brunel” navigatorius Andrew Cape’as.

„Mes plauksime pro Saliamono salas, po to bus daugiau salų ties Naująja Zelandija. Ten nėra kažkokių paslėptų pavojų, bet, žinoma, tai nėra įprastas maršrutas. Dauguma buriuotojų juo plauks pirmą kartą,” – sakė Andrew Cape’as.

Pakeliui į Naująją Zelandiją, varžovai kirs pusiaują, bevėją zoną, vadinamą doldrumais, ir keletą istorinių vietų kuriose vyko Antrojo pasaulinio karo mūšiai. Planuojama, kad po ketvirtojo etapo flotilė finišuos apie kovo 1-ąją.

„Volvo Ocean Race” yra aukščiausio lygio buriavimo profesionalų lenktynės aplink pasaulį. Spalio pradžioje startavusi regata truks iki kitų metų liepos. Iš viso devynis etapus turintis maršrutas driekiasi beveik 40 tūkst. jūrmilių (72 tūkst. km). Gyvai varžybas galima sekti www.volvooceanrace.com. *delfi.lt*

ŠACHMATININKĖ V. ČMILYTĖ-NIELSEN PAKILO Į REKORDINES VERTINIMO AUKŠTUMAS

Tituluočiausia visų laikų Lietuvos šachmatininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen vasarį pasitiko pakilusi į aukščiausią pasaulio moterų šachmatų vertinimo vietą per savo karjerą. Tarptautinės šachmatų federacijos (FIDE) paskelbtame 2015 metų vasario mėnesio moterų pasaulio reitinge stipriausia šalies šachmatininkė

V. Čmilytė-Nielsen (ELO koeficientas - 2530) užima 7-ą vietą, - rašo „Lietuvos žinios”.

31-erių metų lietuvė per mėnesį gavo 5 reitingo taškus ir aplenkė keturias aukštesnėse pozicijose buvusias varžoves. 7 vieta reitinge yra geriausias rezultatas V. Čmilytės-Nielsen karjeroje. Iki šiol jos aukščiausia pozicija buvo devinta.

„Ilgą laiką vertinime buvau tai dešimta, tai vienuolika. Tikėjausi likti dešimtuoke. Bet išėjo taip, kad kelios varžovės prarado vertinimo taškus. Tai, jog esu septintoje vietoje, man pačiai kiek netikėta. Tikrai maloni staigmena”, - sakė V. Čmilytė-Nielsen.

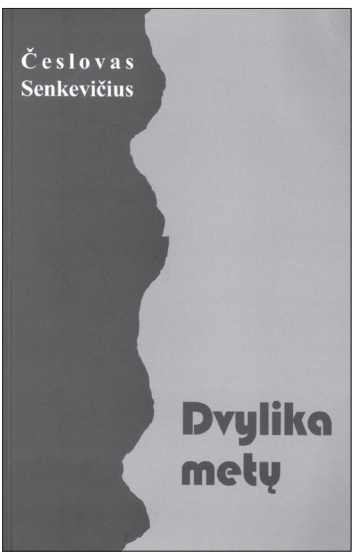
Šiuo metu ji ne tik treniruojasi, bet ir augina savo trečią sūnų - 6 mėnesių Marių, kurio susilaukė su savo vyru - penkiskart Danijos šachmatų čempionu ir treneriu Heine Nielsenu, - informuoja „Lietuvos žinios”.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

DVYLIKA METŲ

Tai ketvirtoji žinomo išeivijoje ir Lietuvoje rašytojo, žurnalisto, ilgamečio savaitraščio „Tėviškės žiburiai” (Torontas, Kanada) redaktoriaus Česlovo Senkevičiaus knyga - publicistinių straipsnių, publikuotų savaitraštyje 2002-2013 metais, rinkinys. Jį galima pavadinti 2004-aisiais Toronte išleistos knygos „Penki taškai” tęsiniu. 72 autoriaus atrinkti vedamieji prabyla apie metai iš metų besikeičiančią Lietuvą, išeiviją abipusius ryšius, tikrąsias gyvenimo vertybes. Knyga patraukia įžvalgiais apmąstymais, raiškiu stiliumi perteikiamu egzistencinės tikrovės liudijimu.

Redaktorė Alma Dunauskaitė. Maketavo Vidmantas Zavadskis. Tiražas 300 egz. Išleido Pasvalio Mariaus Katiliškio biblioteka ir leidykla „Naujasis lankas”. Spausdino „Morkūnas ir Ko”. „Dirvos” inf.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

Now serving Lithuanians, including former Tiespa Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latviancleveland.com

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latviancleveland.com &
www.facebook.com/latviancleveland

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com